ئاڵای سووری کوردایەتی

{{پێش ئەوەی هەرشتێ بین دەبێ کورد بین}}

„ کوردستانێکی ئازادگەلێکی یەکسان”

چەکی بێ بیروباوەڕ ،سێدارەی جەماوەرە

<u>ژمارە ـ ١٣ ـ ١٤ نەورۆزی ٢٥٩٤ مارتی ١٩٨٢</u>

<u>ئۆرگانی ناوەندی هێزی پێشمەرگەی پاسۆک</u>

سەرەباس

+ چاوپێکەوتن لەگەڵ هاوبیر»عەلی«..
+ ڕازێکی کوردانە...بانگی ڕاهێشتنێ
+ بانگێ لەسەنگەری پاسۆکەوە
+ قوتابخانەی پاسۆک چ بکەین
+ شادەمارە سەرەتاکانمان
+ با لە نەورۆزدا... بناغەی تەبایی و مافی دیاری کردنی چارەنووس دابڕێژین
+ فەرهەنگۆک
+ لە کەلەپووری شۆڕشگێڕیمان دا
+ ماڵاوا... مەتەڵ

به بۆنەی تێپەربوونی ساڵێک بە سەر یەکەم ژمارەی «ئاڵای سووری کوردایەتی»دا بە پێویستمان زانی بیکەینە هەلێک بۆ تیشک هاویشتنە سەر بیروباوەڕی کوردایەتی و روون کردنەوەی هەندێ لایەنی نابەرچاو و تایبەتی سیاسەتی حیزبمان و کێشەکانی ئیمڕۆی خەباتی بزووتنەوەی رزگاریخوازی کورد.

بە سوپاسەوە هاوبیری بەڕێز و تێکۆشەرمان هاوبیر (عەلی) ئەو هەلەی بۆ رەخساندین ..

–دەستەی بەڕێوەبەرایەتی –

پ – گۆڤاری ئاڵای سووری کوردایەتی چۆن لە دایک بوو؟

وەڵام : پێویستی ئۆرگانێکی ناوەندی، یان هەتا بڵاوکراوەیەکی رێک و پێکی هەفتانە، مانگانە، یان دەوری لە زوویەکی زووەوە بە توندی خۆی خستبۆ بەر هەست و بیری حیزبمانەوە ئەگەر چی زۆر کوسپی لە دەسەڵات بە دەر و لەمپەڕی باڵاتر لە بەژنە باڵای حیزب رێگری هێنانە دی ئەو پێویستی و ئاواتە بووە و چەندین هەوڵی بۆ دراوە و جارێ دوانیش بە نەبەکامی هاتۆتە بەرهەم .. بەڵام تا چاو هەڵهێنانی ئاڵای سوور، نەبوونی ئۆرگان یەکێک بووە لە ناتەواویە بەرچاوەکانی حیزب! دەشێ ئەوە بڵێم هێشتا لە ئاستی ئەو تەماو هیوایەی ئێمەدا نییە کە بۆئۆرگانێکی ناوەندی بەرچاومان گرتووە، بۆیە تا ئێستا (ئۆرگانی ناوەندی هێزی پێشمەرگەیە) نەک «ئۆرگانی ناوەندی حیزب» لەوەش بەولاوە» ئۆرگانی فەلسەفەی کوردایەتی».

پ – رێک و پێکی و دوانەکەوتنی ژمارەکانی ئاڵای سوور دەمانخاتە سەر ئەو باوەڕی کە چ کێشەو کوسپێکی هونەری لە بەردەمدا نەبێت ؟ بەڵام زۆری هەڵەی چاپ زۆر جاران زیان لە ناوەڕۆکی باسەکان دەدات .. لەم بارەیەوە چ روونکردنەوەیەکتان هەیە ؟

وەڵام : کۆسپ و تەگەرە، ئەگەر شتێکی ئاسایی و بەرچاوبێت بۆ ژیانی کوردەواری ئەوا کۆسپە مادیەکان بە تایبەتی وەکو خەسڵەتێکی حیزبی خۆڕسکی حیزبی لێ هاتووە !.. پێتان سەیر نەبێت کە زۆر جاران لە بەر کەمی کاغەزی رۆنیو، یان نەبوونی مەرەکەب، یان مانگرتنی تایپەکان ناچار دەبین بارستایی ژمارەکان کەم کەینەوە و ئەوەندەش لەم لا و لا سواڵی کاغەز و بەرگ و مەرەکەبمان کردووە کە لە تاممان دەرکردووە .. ئەم پرسیارەت رێچکەی پێچەوانەی دەگرت و لەوانە بوو بڵێ : بۆ ژمارە دوازدەتان لە کاتی خۆیدا دواکەوتووە؟!..

ئەمە هۆیەک بووە بۆ ئەوەی دەست لەو پڕۆژەیە هەڵگرین کە پێشتر سەرکردایەتی حیزب بڕیاری دابوو کە بە هەر چوار ژمارە (کتێبیکی) وەرگێڕدراو بە زنجیرە لە ئاڵادا بڵاو بکەینەوە .. دیارە کەمی کادری هونەری و پسپۆری رۆژنامەگەری خۆی لە خۆیدا کێشەیەکە و ماڵی هاوبیر (مام هەژار) ئاوابێت (تایپ رایتەر و مصلح و گەلالە کەریتی)ی گۆڤارەکەی خستوتە ئەستۆ و جار و باریش بە دەرنەفیزەکەی سێ چوار رۆژ رۆنیو تاقانەکەمان پەک دەخات ! بە هەر حال ئەمانە بەشێکن لە باجی سەربەخۆیی و سیاسەتی مەبدەئی و ڕاستی حیزبمان. کە هەردەم ئامادەین شانی بدەینەوە بەر .

پ – بۆ ناوی (ئاڵای سووری کوردایەتی)بۆ دانراوە ؟

وەڵام :ئەی بۆ ناوی (ئاڵای سووری کوردایەتی) نەبێت ؟ جاریٚ چ ئاڵایەک لە ئاڵای خەباتی کوردایەتی خۆیناوی تر و شەکاوە ترە ؟ یان ئەگەر مێژوو نازناوی سوور بدات بە یەکێ، پێت وا نییە ئەو یەکە کوردە؟.. ئەگەر مەسەلەی هۆ بێت، ئەوا دەتوانم لەم خالانەدا کورتیان کەمەوە :

١ – ئاڵا بە مانای مجازی و ڕاستیەکەی باوەڕی بنجی حیزبمانە : لەم بارەیەوە شاعیرێکی کورد دەڵی :

دۆستەکانم باش بزانن
دوژمنانم باش بزانن .
چەند باوەڕم
بە ئاوێستا و بە زەردەشت و بە خوا هەیە
هەزار هەندەش باوەڕم بە هەڵکردنی ئاڵا هەیە

٢ – ئەو ئاڵایەی باوەڕشمان پێیەتی (ئاڵای سووری کوردایەتی)یە لە (کوردستانێکی ئازاد)دا بۆ (گەلێکی یەکسان)بێت.

٣ – بۆ ئەوەشە ڕێگە لەو بیر تەسک و شەوکوێر و دواکەوتوانە ببڕێتەوە کە وەک گای ئیسپانی بە (سوور) بە لەسە دەبن و جار و بارێک بە ناهەق دوژمنانمان لە ملی ئێمەیان دەپێچن یان خۆیان دەیانەوێ بۆیاخی (کوردایەتی) لە خۆیان هەڵسوون.

پ – پەیوەندیمان لە گەڵ هێزەکانی کوردستانیدا لە چ ئاستێکدایە ؟

وەڵام : بە شێوەیەکی گشتی، ئێمە هەمیشە هەوڵمان داوە بۆ بتەو کردنی ریزەکانی هێزە سیاسییە شۆرشگێڕ و دڵسۆزەکانی کورد و ئامادەی هەموو جۆرە برایەتی

و هاوكاريەک بووین .. تاكە رێگە و زامنی سەركەوتنی خەباتی رزگاریخوازی كورد یەكێتی و یەكگرتنی هێزە سیاسیەكانە لە سەر بەرنامە و ڕێ و شوێنێكی دیموكراسیانە، لە بەر زۆر هۆ و بە تێ خۆیندنەوەی باری كوردستان و هەڵكەوتنی هێزە سیاسیەكان «بەرەی یەكگرتوویی یەكسانی هاوتا»مان لە سەرەتای ساڵی ١٩٧٦وە خستۆتە روو و بەدرێژایی ساڵانی ڕابردووو، بەشی هەرە زۆری كۆششمان بۆ ئەم مەبەستە تەرخان كردوە و ئێستاو لە داهاتووشدا ئامادەی هەموو جۆرە هاوكاری و هاریكاریەكی دڵسۆزانەین لە گەڵ هەر لا و بەرەیەكی شۆرشگێڕ و دڵسۆز بۆ خزمەتی كێشەی نەتەوەكەمان و لە سەر بناغەی ڕێزی بەرانبەری و بە شێوازی دیموكراسیانە و ئازادی بیرباوەڕ و چالاكی سیاسی و چەكداری .. هەمیشەش دوو خاڵی گرنگمان بەرچاو خستووە :

١ – هەموو كەس و لایەكمان بە برا و دۆست و هاوكار قبوڵە، بەڵام نە خۆمان بە كوێخای كورد دەزانین و نە كوێخایەتیش لە كەس دەسەلمێنین؟

٢ – دۆستایەتی كەس و هیچ هێز و بەرەیەک بە دوژمنایەتی كەس ناكڕین، ئامادە نین لە ژێر هیچ بار و دۆخێكدا ڕاو هەڵویستی كەس كاوێژكەینەوە.بەم پێیە دەرگای هەموانمان داوە و هەر لایەک هەنگاوێک بە لاماندا هاتبێ دە هەنگاو بە پیریەوە چووین. ئەمەش هێڵی دروست و چەسپاوە و مەبدەئی نەگۆڕی حیزبمانە، لە بارەی پەیوەندی لە گەڵ هێزە سیاسییەكانی دیدا.

پ – هۆی ئەو دالەنگین و نابەرانبەریەی فراوانی و گەشەی رێكخستنە لە رووی چەندایەتی و چۆنایەتییە و كەمی ژمارە پێشمەرگەیە چییە؟

وەڵام : ئێمەلە سەرەتاوە باوەڕمان بەوە بووە كە رێكخستن بنكەو سەرچاوەی لە بن نەهاتووی بوون و چالاكی شۆرشگێڕانەی سیاسی و چەكداریە و ئەساسە .. بۆیە لە سەدا نەوەدی توانای خۆمان بۆ ئەو لایەنە تەرخان كردووە و هێزی بنەڕەتی و ئەساسی هەر حیزبێک بە چەندایەتی و چۆنایەتی رێكخستن و بنكەی حیزبی دەپێورێ..

دیارە رۆژگاری داهاتووشی راستی ئەم بۆچوونە بە ئیسپات دەگەیەنێ .. بە ویست و خوازی خۆشمان بوایە حەزمان دەكرد ئەو دالەنگینە بەرانبەری بووایە بەڵام سیاسەتی پشت بە خۆبەستن و أعتماد كردنە سەر جەماوەری كورد و رەتكردنەوەی هەر جۆرە سەرچاوەیەكی چەک و ماددی كە كەم تا كورتێ مەسەلە مەبدەئیەكەی تێدا بكەوێتە مەترسیەوە یان چ نەبێت خۆ دۆڕاندن و فینچاندنەوەی تێدا بێت .. لە بار و دوخێكی (مناقص)ەی وەكو ئیمڕۆدا كە چەند چەكێک وە شتێ پارە نرخەكەی

(عزریەتی) بیر و باوەڕکە بێت، ئێمە پاراستنی ڕوو سووری حیزبمان بە هەموو ئیمکانیاتی دنیا ناگوڕینەوە، چونکە ئێمە نە بازرگانین و نە قۆنتەراتمان کردووە، کە پاسۆک وابێت و ئەمە بێت .. لەسەرمانە کورد بین و بەرژەوەندی باڵای کورد لە سەرو هەموو أعتبارێکی دیکەوە دابنێین و سەد پێشمەرگەی پشت بەستوو بە جەماوەر زۆر کاریگەرتر و و شەرەف مەندانە ترە لە هەزاران هەزار چەکداری پاڵدراو .. ئێمە بە قەناعەت باوەڕمان بەوەیە کە (چەکی بێ و باوەڕ سێدارەی جەماوەرە) .. جگە لەم کۆسپانە کۆسپی قووت کراوە و مەترسی ئەم و ئەو لە لافاوی ڕادەر و گەشەی پاسۆک هۆیەک بوون بۆ کێشەو گرفت نانەوە بۆمان و ئێمە هەر هەندێک بە خۆماندا هاتینەوە و بە (تواضع)ەوە دەڵێین بەو ژمارە کەمەوە لە ناوچەی سلێمانی چەند هێندەی هەندێ لا کاریگەر تر بووین و دوژمنەکەمان هەراسان کردبوو ..

دەشبێ ئەوەش لە بیر نەکەین کە مەسەلە ژمارە نییە، ئەگینا شۆڕشی ئەیلول سەد و بیست هەزار پێشمەرگەی هەبوو، چونکە بناغەی لە سەر بەفر بوو لە شەو و ڕۆژێکدا توایەوە .. ئێمە بەهێزترین و زۆریش لە خۆمان ڕازین چونکە خاوەنی ئەو ڕێکخستنەین و ئەوەی دەشمێنێتەوە و بەرگەی هەر گۆڕان و ڕووداوێکی کتوپڕی و ناوەخت بگرێت ڕێکخستنە .

پ – زۆر جار دوژمنەکانمان قاوی دژی عەرەب و فارس و تورکمان بۆ دادەخەن سەرچاوەی ئەم قاو و هەڵبەستە چییە و لەم بارەیەوە ئەگەر بفەرموون تیشکێ بخەنە سەر ئەم باسە؟

وەڵام : دژایەتی هەر نەتەوەیەک بدرێتە پاڵ ئێمە، یان بیری نەتەوایەتی بە گشتی، گەپێکی یەکجار ڕەزا گران و گاڵتە جاڕانەیە .. وەکو ئەوە وایە و خرابتریش کە بڵێین « خەباتی کرێکارانی سعودی دژی بەرژەوەندی کرێکارانی ئەمەریکا»! .. ئێمەی نەتەوەیی بەر لە هەموو شتێک و زیاد لە هەموو شتێک ڕێز لە بیر و هەست و بەرژەوەندی و ئامانجە ڕەواکانی نەتەوەییانەی نەتەوەکان دەنێین، دیارە نەتەوە دراوسێ و هاو ماڵەکانمان پێش خەڵکی تر دەکەونەوە لەم بارەیەوە، .. ئێمە دژی دەسەڵاتدارە داگیرکەرەکانی ئەو نەتەوانەین کە بە زۆر و بێ ویست و بەرژەوەندی ئێمە و نەتەوەکانی دیکە داگیریان کردوین و دەمانچەوسێننوە، وەکو دەزانن دابەشکردنی کوردستان بە ویست و خواز و داواکاری و هەوڵی جەماوەری ئەو نەتەوانە نەبوون و هیچ بەرژەوەندیەکیان لە داگیرکردن و بە زۆر بەستنەوەی کوردستاندا نییە .. بەڵام داگیرکەرەکە کە (سوء الاستفادە) لە هەستی نەتەوەییانە یان نیشتمانی و هاوڵاتیانەی ئەو گەلانە دەکەن و دەیانەوێ ئاڕاستەی بزووتنەوەی ڕزگاریخوازی کوردی بکەن، ئەگەر بۆیان سەر بگرێت پێمان وایە کارێکی ناڕەوایەو هێندەی زیان و دژایەتی

ئێمە، زەرەر بەخش و دژ بەرژەوەندی ئەوانە، بەچکە عەرەبێک گای لە کام گاڕانی دەسەڵاتدارە ڕەگەزپەرستەکاندا هەیە راپێچی کوردستانی گۆڕیشی نەبێت و تورکێک چ بەرژەوەندییەکی هەیە لە ئەنەزۆلەوە بیبەنە کوردستان و کوردی پێ بکوژن و کورد بکوژێت ؟ .. یان ئەو رژێمانە خۆیان دژی نەتەوەکانی خۆیانن و زۆر جار لە کورد خراپتریان بە سەر دێنن .

ئێمە دڵنیاین ئەگەر ئەو جەماوەرە چەواشە نەکرێت و لە خشتە نەبرێت و زۆری لێ نەکرێت، هەرگیز ئامادە نییە و ئامادە نابێت مۆرەیەک لە کورد بکات نەک وڵاتەکەی داگیر بکات یان ببێتە داردەستی ئەو ڕژێمە ڕەگەز پەرستە چەوسێنەرانە .. ئەمە وەکو شتێکی چەسپاو و لە رووی مەبدەئیەوە لامان روونە و باوەڕمان بە دۆستایەتی و برایەتی نێو گەلان هەیە ..ئەگەر وا نەبین خۆمان هەڵدەوەشێنینەوە و دژی خۆمان دەوەستێنەوە، چونکە چۆن دەشێ کۆمەڵێکی نەتەوەیی پەیڕەوانی فەلسەفەی کوردایەتی دژی نەتەوەیەکی دیکە بن؟ بۆیە ئێمە ئەو ڕژێم و بیر وپارتانەی نێو گەلانە کە باوەڕمان بە بوون و سەربەخۆیی کورد نییە، هەرچی بڵێن و بکەن بە (نەتەوەیی)یان نازانین و بە کۆمەڵی ڕەگەزپەرست و دەمارگیر و لادەریان دەزانین ..

راستی و چەوتی هەر ئیدیعایەکیشیان تەنها باری سەرنج و هەڵوێستی تیۆری و عیلمییە بەرانبەر کورد و مەسەلەی کورد سەنگی مەحەک و بواری راستی و ناراستی بیروباوەڕەکانیانە .. بە نیسبەت کورد و ئەو گەلانەشەوە مەسەلەکە زۆر چەواشە کراوە و دوو لایەنە : لانێکی :هەوڵ و کۆشەی ئیستعمار و دەسەڵاتدارە ڕەگەزپەرست و کلکەکانیانە بۆ چاندنی تۆوی دووبەرەکی و دوژمنایەتی و بڵاوکردنەوەی بیروباوەڕی چەوت و چەواشکردنی جەماوەرەکەیان و سازدان و هاندانیان دژی کورد وەکو نەتەوە .. لانێکی دیکەی : ڕاڕای و ترسنۆکی رابەر و پارتە بۆرژوای و کۆسمۆپۆلیتیەکانی کوردە کە نەیانوێراوە و نەیانتوانیوە و نەیان ویستووە مەسەلەی کورد وەکو نەتەوەیەکی سەربەخۆ و جیاواز بەرابەر و هاوتا لە گەڵ ئەواندا دەربخەن و داوا بکەن ..

هەمیشە خۆیان بچووک کردۆتەوە و زەمینەیەکی فیکری و ئایدیۆلۆجی و هەتارەفتاریشیان خۆش کردوە کە گومان لە مەسەلەکەمان بکرێت و تەعامولی نەتەوەیەکی سەربەخۆمان لە گەڵدا نەکرێت .. پێش ئەم ساڵانەی دوایی مەسەلەی کوردستانی گەورە و مافی دیاری کردنی چارەنووس و دەوڵەتی کوردی و ئەو مافانەی بۆ هەر نەتەوەیەکی دیکە قابلی چەند و چوون و گومان نەبوون و هەندێ جار لە سەر لاپەڕەکانی خۆشیان بەرگریان لێ کردوون و هاواریان بۆ کردوون،

کەچی دەکرایە تۆمەت و لاقرتە بۆ نەتەوەییەکان !! لەم بارەیەوە ئاڵای سووری کوردایەتی زۆر تیشکی خستۆتە سەر ئەم باسە.

بە کورتی، ئێمە گەلانی عەرەب و فارس و تورک و هەموو نەتەوەکانی جیهان بە دۆست و هاوکار و برای خۆمان دەزانین – دیارە نەبرا گەورە و نەبرا گچکە، برای دوانە و دروست بە قەدەر یەک و هاوسان و هاوشان لە گەڵ یەکدا – پڕ بە دڵ حەز بە سەرکەوتن و پێشکەوتنیان دەکەین و ئەوەندی بۆشمان بکرێت و پێمان هەڵسوڕێ هاوکاریان دەکەین بۆ گەیشتنە ئامانجە ڕەواکانیان و (حتما) چاوەڕوانی هەمان گیان و ئامادەگیش لەوان دەکەین .. هەر بەند و باوێکی هەڵبەستراو دژی ئەم بیر و ڕێباز گونجاو و چەسپاوەی ئێمە، لە هەر لاو کەسێکەوە بێت، تەنها بۆ بەرگرتنە بە تین و تەوژمی بیروباوەڕی کوردایەتی چونکە تەنها و تەنها لە بەر رۆشنایی بیر و فەلسەفەی کوردایەتیدایە کە کۆتایی بە عومری بە لای داگیرکەری ئەو داگیرکەرانە و بنیات نانی پەیوەندی دۆستانە و برایانەی بەرانبەری و یەکسان و هاوتا لە گەڵ ئەو نەتەوانەدا مەسەلەی دژایەتی، ئێمە لە پرۆگرامی حیزبماندا دیاریمان کردووە کە "دژی هەموو بوونێکی مادی و مەعنەوی زیان بەخشی بێگانەین لە کوردستاندا" و هەر کەسی بە نیازی داگیرکردنی کوردستان و چەوساندنەوەی نەتەوەکەماندا پێ بنێتە وڵاتەکەمانەوە بە دوژمنی دەزانین و ئەمەش تەنها تاکە تاکەی ئەو گەلانە دەگرێتەوە کە بە مەبەستی داگیرکەری و کورد لە ناوبردن لە کوردستاندان و دژی ڕەوی مێژوویی کوردن، نەک گەلەکان خۆیان .. ئێمە بۆ ئەوەی بە باخەڵ فەرەج و بەرچاو روون و "متساهل"و پێشکەوتوو و فلان و فیسارمان بزانن !! دوژمن و داگیرکەر بە برا نازانین .. ئەوانەی ئەوە دەکەن نازناوەکانی (خۆفرۆش و سازشکار و بێگانەپەرست و قسر) هەڵدەگرن و لە (کورد)یتی دەشۆرێنەوە .. ئێمە دڵنیاشین تەنها لە (کوردستانێکی ئازاد و گەلێکی یەکسان)دا دەتوانرێ کۆشکی برایەتی و هاوکاری ئیجابی لە گەڵ ئەم دنیایەدا هەڵبەسێنین ..

بۆیە لە سەرمانە لە پەیوەندی و هاوکاریمان لە گەڵ ئەوپارت و ڕێکخراوە پێشکەوتنخوازانە و دڵسۆز و شۆڕشگێڕانەی ئەو گەلانەدا هەمیشە ئەم خاڵە دووپات بکەینەوە و یارمەتیان بدەین تا هەڵوێست و ڕوانگەی زانستیانەیان هەبێت بەرانبەر کورد و مەسەلەکەمان، بێ دان نان بە بوونی و سەربەخۆیی کورد و هەموو مافە نەتەوایەتیەکانی ناشێ و ناکرێ پەیوەندی و هاوکاری ستراتیژی لە گەڵ ئەو کۆمەڵانەدا دابڕێژێت و هەرچیەک بکرێت بێ پێشەکی بەرچاوخستنی ئەم راستیە بەڵگە نەویستە تەنها خۆهەڵخەلەتاندن و تاکتێک و توانا بە خەساردانە و بەس . بەم ریگەیەش نەبێت ناتوانین خزمەتی نەتەوەکەمان بکەین .

پ – ئەوەندەی بزانم بە نیوە چڵی ئەم ئەرکە و پێویستە تا ڕادەیەک -بە ئەنجام گەیشتووە، بەلانی کەمەوە زۆر ڕێکخراوی عەرەبی خەریکن بگەنە ڕۆخی قەناعەتی "مافی دیاری کردنی چارەنووسی کورد" بەڵام وەکو نووسراو و بەڵگەی مێژوویی زۆر جار گیرە گیری تێدا دەکەن ..

تا چ رادەیەک بەڵگە و پۆزشەکانیان دەسەلمێندرێ و چ نموونەیەکی بەرچاومان هەیە؟

وەڵام : دیارە مەسەلەکە زۆر ئاسان نییە، تازە بە تازە لایەنە کوردیەکان کەوتوونەتە سەر هەست و بیری گرنگی ئەم لایەنە و جار و بار دەیدرکێنن ! .. جا بەرانبەرەکە زۆری دەوێت تا باوەڕ بێنێ، بە داخشیەوە زۆر توانا بۆ ئەم لایەنە خەرج نادرێت و سیاسەتی کوردی وەکو لە سەر تاکتیک و شتی کاتی و ڕۆژانە بژیەت وایە ئەمەش پتر دەگەڕێتەوە بۆ گەرەلاوژێ حیزبایەتی و ئەو بینە بڕکێ ناشەریفانەی لە سەر حسابی کورد و بیروباوەڕەکان دەکرێت .. ئەگەر بەرنامە و پلان و شێوازێکی دیاری و قەراردار هەبوایە ئەگەر نەڵێین "بەرە" و جۆرە" یەکێتییەک" تەنها تەنسیقیک هەبوایە هەتا لە نێوان کۆمەڵە سیاسیەکانی یەک پارچەشدا ئەم ئەرکە هەرە گرنگ و پیرۆزە بە ئاسایی جێ بە جێ دەکرا، بە تایبەتی بە هۆی تایبەتکاری و گرنگی و سەرە ڕمی بزووتنەوەی ڕزگاریخوازی کورد لەو وڵاتانە و لە ناوچەکەشدا ئێمە بەش بە حاڵی خۆمان هیچ هێشتنەوە و زمان گرتن و گیرە گیڕ و خۆ دزیتەوە یەک لەم بارەیەوە "بەرچاوتەنگی" و "کورت بینی" و "نا شۆرشگێڕایەتیە» ..

ئەگەر نەڵێین شۆڤینیەنێکی سەرپۆش بە سەرە !.. ئەو هێزە هاوکار و دۆستەی ئیمڕۆم ئەگەر دان نەنێ بەو راستی و مافەدا، سبەی لە سەر کورسیەکانی حوکم چون دەستم پێدابگات، یان چی لە (صدام) جیاوازترە؟! مەسەلەکە ئەوەیە ئەمە ماکێکی کوشندەی ڕەگەزپەرستی و شۆڤیەنیەتە، تا لە بن و بێخ هەڵنەقەندری هیچ هاوکاری و دۆستایەتی و گوزەرانێک ممکن نییە ...

ئەو ئەگەر پێ وا نەبێت من نەتەوەیەکی جیاواز و سەربەخۆم و هیچ قەرزی بابی بە سەرمەوە نییە، سبەی کەڕێش بکەوین و (حوکمی زاتی راستەقینەش) م وەکو نوقڵ و بەرات پێ ببەخشێ هەر لە پێستی خۆمان بجوڵێینەوە ئەو هەڵدەسڵەمێتەوە و بە لەسە دەبێت، ئەویش هەر کارێ بکات، ئێمە هەقمانە گومانی لێ بکەین .. ئیتر چۆن لێک تێ گەیشتن و (حسن النیه) دروست دەبێت کە بەردی بناغەی هەر هاوکاری و گوزەرانێکی هاوبەش یان جیاوازی بەرابەریە ؟...

مەسەلەکە لێرەدا مەسەلەی ئەساسی و مەبدەئییە، ئێمە ئەگەر دڵنیابووین لە هەڵوێست و بیرو ڕایی ئەو لایەنە کە وەک نەتەوەیەکی سەربەخۆ و خاوەن (مافی دیاری کردنی چارەنووس) تێمان دەڕوانـن، ئەو کاتە مەسەلەی شێوە و جۆر و شێوازی ممارەسەی ئەو (مافە) گرنگ نییە و تەنها دەکەوێتە سەر هەڵکەوت و هەل و

مەرجی لە بار و پێویست .. لەوانەیە باری جەماوەر و وڵاتەکە و بەرژەوەندی هەردولا وا پێویست بکات کە ئەو مافە لە شێوەی (خودگەردانی لا مەرکەزی و ئۆتۆنۆمی) و یەکێتی فیدراسیۆن و .. هتد، ممارەسە بکەین. ئەگەر بە ووردی سەرنجی ئەم مەسەلەیە بدەین هەتا (حوکمی زاتی راستەقینە) خۆی وەکو زاراوەیەک دروست دەرناچێ .. هەر مافیک و هەر شێوە و قالبێکی قانوونی ئەو مافە ئەگەر لە سەر بناغەیەکی مەبدەئی و ئەساسی بوونی نەتەوەی کورد و سەربەخۆیی و جوداوازی میللیەتی، کە (مافی دیاری کردنی چارەنووسە) هەڵنەستێ.

سەد (ڕاستەقینە و فراوان)یشی بە کلکەوە نرێت، مەترسی هەڵگەڕانەوە و پوکانەوە و بن بۆشی لێ دەکرێت .. دیسانەوە لە (ئاڵای سووری کوردایەتی)دا تیشکی پتر و روون تر خراوەتە سەر ئەم باسە .. یەکێ لەو نمونانەی لە یادمدا مابێت – کە بەداخەوە نموونەکان زۆرن ! – ئەوە بوو پارتێکی عەرەبی هاتنە بارەگاکەمان بۆ سەردان و بیر گۆڕینەوە و هەوڵی هاوکاری لە گەڵ یەکدا، ئێمە ئەم باسەمان لاکردەوە و پێمان ووت : ئێمە جەز دەکەین و دەخوازین کە پەیوەندیەکانمان راست و پتەو ئەگەر بکرێت ستراتیژیش بێت، ئەمەش بێ دان نان بەوەی کە (کورد نەتەوەیەکی سەربەخۆ و جیاواز و بەش کراوی خاوەن مافی دیاری کردنی چارەنووسە) نابێتی .. بۆیە ئێمە بە لانی کەمەوە لە ئێوە چاوەڕوان دەکەین کە دان بەوەدا بنێن .. کە (کورد لە کوردستانی باشووردا بەشێکە لە نەتەوەی کورد و نیشتمانەکەی بە لەسەروو (جبل حمرین) دیاری دەکرێت).. دیار بوو لە هیچ شوێنێکی دیکە ئاوا بەرە و ڕووی ئەو ڕاستیە نەکرابوونەوە بۆیە نەدەچوونە ژێری .. پاش لیداونێکی زۆر ووتیان :

ئەمە راستە و دەبێ وابێت، بەڵام ئیمڕۆ جەماوەرەکان ئەممان لی قبوڵ ناکات و عەقڵی خەڵکی وەری ناگرێت و زەمینەی دەربڕینی نییە !! ووتمان " برایان حیزبی سیاسی دەبێت پێشرەو و ئاڕاستەکەری جەماوەر بێت، ئەی ئێوە نەتوانن (مفاهیمی) ڕاست و ڕاستی و هەق بخەنە بەردەمی جەماوەر و پێیان گۆش کەن و بیر و ختورە و هەستی شێواویان لا برەوێننەوە، کارتان چییە و بۆ ڕابەر و پێشڕەون ؟..

ئەگەر ئەم راستیە بەڵگە نەویستەی باوەڕتان پێیە نەتوانن بیخەنە سەر کاغەز خەتی نێوان ئێوە و (صدام) کامەیە ؟ زامنی ئێمە چییە ؟

هەر چۆنی بوو، تا بە دەمی نەیان سەڵماند. ئامادە نەبووین کۆبونەوەی ڕەسمیان لە گەڵدا بکەین .. بەڵام ئەوەتای دەیانبینینەوە !!بە هەر حاڵ بەڕای ئێمە سەد ڕێکەوتن و بەیاننامە و بەرە و هاوکاری و چارەسەری کاتی بێت و بڕوات، ئەگەر لەسەر ئەو بناغەی باوەڕ هێنانە بە نەتەوەی کورد و "مافی دیاری کردنی چارەنووس" هەڵنەسێت. چی لێ هەڵناکرێنین و ئەو زەمینە سیاسیە دەبێ بەر لە هەموو شتێک

بێت، تەنها ئوە بناغەی ئاشتی و ئاسایش و ڕێکەوتن و گوزەرانە لە کوردستاندا ..

پ – هاوبیری مامۆستا، هەندی جار ئێمەش دروشمی (حوکمی زاتی فراوان)یان (ڕاستەقینە) بەرز دەکەینەوە و لە (بەرنامەی خەباتی حیزبمان لەم قۆناغەدا) مەسەلەی (حوکمی زاتی)مان وەکو ئامانجێکی کاتی دیاری کردووە، ئەمە تا چ ڕادەیەک لە گەڵ دروشم و را و هەڵوێستی لایەنەکانی دیدا یەک دەگرێتەوە ؟ یان جیاوازیان چییە لەوان ؟ و چۆن لە گەڵ بیر و باوەڕ و ئامانجە ستراتیژییەکەی حیزبدا یەک دەگرێتەوە و دەگونجێ ؟

وەڵام : بەڵام ئێمە و سیاسەت زانستە و هونەر، نەزانستێکی رووت و وشکە و نە هونەرێکی بەرز بە تەنیا، بەڵکو ئاوێتە و پێکەڵ پێکی یەکن .. سیاسەتیش کەرەسە و ئامرازی ئامانج و ڕەوتە مێژووییەکەی نەوە جەماوەر، سیاسەت مەدارێک تەعریفی سیاسەت بەوە دەکات کە (هونەری سازدان و کردنی کاری شیاوە – السیاسه فن ممارسه الممکنات من الامور)، بەڵام بیر و باوەڕ و سەرەتا بنەڕەتیەکان ئامانجە ستراتیژیەکان چەسپاو و نەگۆڕە و دەستکاری و جێ گۆڕگی و لێ داشکاند و مەسەلەت و مساومە هەڵناگرێت، بەڵام دەشێ و پێویستە لە گەڵ بار و هەل و مەرجی ڕەخساو بەردەستدا بگوندجێندری و بسازێنرێ، بەس بەو مەرجەی پشوو درێژی و هەنگاو و وچانەکان لە چوار چێوەی دیاری ئامانجە ستراتیژیەکان نەترازی و لە سەر حسابی بیر و باوەڕ و سەرەتا بنەڕەتیەکان نەبێت ..

ئێمە وەکو لە پرۆگرامی حیزب و بڵاوکراوەکانی دیدا چەندە سوور بووین لە سەر ئامانجە ستراتیژیەکانمان و مەسەلەی سەربەخۆیی و یەکگرتنەوە و ئازادی کوردستان، هێندەش بەرچاو ڕوون و واقعی بین بووین و دیاریمان کردووە کە لە بار و هەڵکەوت و هەل و مەرجێکی وەکو کوردا گەیشتن بەو ئامانجە چەندین تێک هەڵچوون و قۆناغ و وچان و دەستکەوتی کاتی گەرەکە و ئەو ئامانجە کاتیانە لە بەر ڕۆشنایی هەل و هەڵکەوت و بار و ممکناتدا دیاری دەکرێت، حیزبمان لە بەرنامەی خۆیدا ئەو ئامانجە کاتیانەی بە (ئەو پەڕی ممکن لە زەمەنێکدا دیاری کردوە زۆر بە داخەوە دەڵێین کە بار و هەڵکەوتی خەباتی گەلی کورد لە کوردستانی باشووردا زۆر پتر لە (حوکمی زاتی) هەڵدەگرێ و ممکنە (حوکمی زاتی) ئەوپەڕی ممکن بووە پێش ساڵانی حەفتا نەک ساڵانی پاش هەشتا !. بەڵام لە بەر شەڕە تێلا و تەصفیەی حساباتی کۆن و بەرژەوەندی و بینە بڕکی ناشەریفانەی حیزبی و مساوەمە و مناقصەی سەر ساحەکە و باری ئالۆزی شۆڕش و پەیوەندی نێو هێزە سیاسییەکان لە سەرێکەوە و خۆنوساندن بە زاراوەی (حوکمی زاتی)یەوە، هەر وەکو لەو زاراوەی ترنجێنرابین و دەرچوون تێیدا و بە هەر بارێکدا لە دین دەرمان کات وایە !! بۆ دەبێ تەنها چارەی کاتی کێشەی میللی کورد (حوکمی زاتی) بێت ؟ و چاو لە فلانە وڵات و

فیساره تاقیکردنەوه و ئەم بیر و ئەو فەلسەفەیه بکەین و نەتوانین باری وڵاتەکەی خۆمان بەرچاوگرین . ئەمه باسێک و داخێکی یەکجار سەختە، ئێمه هەر ئەوەندەمان لە دەست دێت نەگلێینه هەندێ لوعبەی گوماناوی و ڕای خۆمان تۆمار بکەین و بخەینه بەرچاوی ئەوهێزه سیاسیانه و جەماوەریش .. هیوا داریشین بکەوینه سەر بارێک بتوانین (بە خواهی نەخواهی) بۆ بەرژەوەندی کورد بیچەسپێنین .

ئێمە لوەدا لە گەڵ ئەو برایانەدا یەک دەگرینەوە، کە بە ناچارانە، دامێنی ممکن (نەک ئەو پەڕی، حوکمی زاتییە .. بەڵام بە مەرجێ لە سەر بناغەی سەربەخۆیی کورد وەکو نەتەوە و (مافی دیاری کردنی چارەنووس) هەڵەبستێت و ئەو حوکمی زاتیە شێوەی گونجاو و ممکنی ئیمڕۆی ممارەسەی ئەو (مافە)یە ..

چونکە ئەگەر حوکمی زاتی لە سەر ئەم بناغەیە هەڵنەستی، نابێتە مافی میللی نەتەوەیەک .. و تەنها شێوەیەکی ئیداری حوکمە و بەس وهەراش تر و باڵاترە لە تەقسیماتی ئیداری وەک (لیواکان و محافەزە و بلدیات و لەم بابەتانە ..) .. پێویستە چەواشەیی و بەهەڵەدا چوون و وەهمێک هەیە بڕەویندرێتەوە، ئەویش ئەوەیە کە (کورد نەتەوەیەکی سەربەخۆیە و بەشێک نییە لە گەلی ئێران یان عێراق و یان تورکی یان سوری ...) .

کوردستان بابەش کرابێت و هەر پارچەیەی بە ناڕەوا خرابێتە سەر کیانێکی سیاسی، بەڵام خاکی نەتەوەیەکی تایبەتیە کە کوردە .. جا ئیمڕۆ وا پێویست دەکات و بار و هەل و مەرجەکە ئەوە هەڵدەگرێت کە شێوەیەکی تایبەتی و کاتی بدۆزرێتەوە بۆ پێکەوە ژیانی کورد و ئەو نەتەوانە، تا زەمینەی ئەوە خۆش دەبێت کوردیش وەکو هەموو نەتەوەیەکی سەر ئەم گۆی زەویە کیان و بوونی ئازادنەو سەربەخۆی هەبێت کە مەسەلە و باسێکی گونجاو و ڕەوایە .. ئێمە سەرمان لەوە دەماسێ، خەڵکی هەبێت خۆی بە کورد و پێشکەوتوخواز و دیموکراسی و ئەم و ئەوە بزانێت، کەچی لە ڕووی واقعی و بیرکردنەوە نەتوانن هەتا مەبدەئی ئنتدابی ئیستعماریانەش بسەڵمێنن .. جاران ووڵاتە ئیستعماریەکان کە ووڵاتێکیان داگیردەکرد، نەپان دەگوت ماڵی بابی خۆمانە و پارچەیەکی ئێمەیە و قوتی بدەن .. بەڵگەیان ئەوە بووە کە ئەو گەلانە هێشتا نەگەیشتوونەتە ئەو ئاستەی خۆیان بەڕیوە بەرن و سەربەخۆ بن، ئەمان وەکو (وحی) و چاودێری کەرێک فێریان دەکەن و رایان دێنن کە چون خۆیان حوکمی خۆیان بکەن و بەس .

لە گەڵ هەموو درو و درندایەتیەکیشیاندا، زۆر جاران ئەم قسانەیان بە ڕاست گێڕاوە و مێژووی خەبات و سەربەخۆیی زۆربەی وڵاتە ئەفەریقاییەکان و هەندێکێش لە ئاسیاویەکان بە زەختی سیاسی و ڕێکەوتن و خەباتی پەرلەمانی بە ئەنجام

گەیشتوون، کەچی گەلی کود لە کوردستانی باشووردا بە تەنیا زیاد لە شەست ساڵە لە خەباتی سیاسی و چەکداریە و چواردە ساڵ شۆرشێکی گەورەو سەرتاسەری جەماوەری هەبووە و وا شەش ساڵیشە لە سەخت ترین باردا ربەمان دێت، هێشتا حوکمێکی زاتی شەپلە لێدراومان پێ ڕەوانابینن .. دە رووی بابی ئیستعمار ڕەش بێت ئەگەر ئەو داگیرکەرانە درندەتر و کەم فرسەت تر و گلاو تر نەبن ..

پ – لە تاقێکردنەوەی ئەم ساڵانەی دوایی، ئایا باری سیاسی کوردستان بەرپابوونی شۆڕش لە دووپارچە یان زیاتری هەڵدەگرێ ؟

وەڵام : هەر کاتێ بار و هەڵ و مەرجی شۆڕش پەیدابوو و بارێکی شۆرشگێڕی هاتەپێش، ئیدی پرس بە کەس ناکات و کەسێش بەری پێ ناگیرێ، ئەمەش هیچلە سەروەری و ئیجابیەتی مرۆڤ کەم ناکاتەوە، چونکە مرۆڤەکە خۆیەتی کەرەسە و ئامانجی شۆڕشەکە .. گونجان و نەگونجان و شیاوی دووشۆڕش و سیان و یان سەرتاسەری هەموو کوردستان، دەگەڕێتەوە بۆ چەندین هۆ، یەکەمیان : ڕەسەنایەتی و ناڕەسەنایەتی شۆڕشەکان .. مەبەست لەوەیە ئایا تەنها ڕاپەڕینێکی (عفوی) و (مفتعل)ە، یان شۆڕشێکی جەماوەری ڕەسەنی هەڵقوڵاوی ناحی جەماوەر، دووەمیان بیری رابەری شۆڕش، بۆ بار و هەڵ و مەرجی کوردستان تەنهائەو بیرەیە کەلەنگەری پێویستی و پێداویستی و بەرژەوەندی نەتەوەی کورد ڕابگرێ دور لە عەقلیەتی ناوچەگەرێتی و ئەم دیو و ئەو دیوە، بە مانا روانگەی نەتەوەییانەیە بتوانێ بەرژەوەندی نەتەوەی کورد هەڵسەنگێنی و خاوکردنەوەی و تەوژم دان بەم یان ئەو و چۆنیەتی گونجاو (أنسجام) لە نێوان ئەو بزووتنەوانەدا دروست بکات .. سێیەم، ڕابەران و پیاوانی بزوتنەوە و شۆڕشەکە، مێژووی ئەم چارەکە سەدەیەی بزووتنەوەی رزگاریخوازی کورد بە گشتی و ئەم چەند ساڵەی دوایی بە ڕوونی ئەم لایانە ڕوون دەکاتەوە نەبوونی ئەو مەرج و هۆکارانە و لە نەبوونی منتەلق و بیر و باوەڕێکی نەتەوەییانەی ڕەسەن، لەتری بە سەدان کەس داوە و زۆر جار دوو پارت و دوو بزوتنەوە و دوو شۆڕشی خستۆتە بەرانبەر یەکدی .. هەر دوو نەڕۆین زۆر جار پەیوەندی دۆستانەی نێوان لایەک و داگیرکەرێکی کورد زۆر توند تر و خۆش تر بووە لە پەیوەندی نێوان دوو ڕێکخراو و یان هەتا دوو بزوتنەوەی کوردیشدا ..

ئەمە ئەگەر ئەڵێین زۆر جاران لایەک پتر بوونەتە بەشێک لە سیاسەتی داگیرکەر و کوتەکی دەستی دوژمنەکە . هەتا لای جەماوەریش بارێکی نەفسی ئەوەندە سەخت و چەوتی دروست کردووە، کە پرس و ڕای (عێراقیت، ئێرانێت، گوێندەرێت ؟) ڕۆژانە بە گیانی هەمواندا دەچزێ و ئەو تەزعەیەی کە داگیرکەران نەیان توانیوە لە ناو

کوردا بیچەسپینن .. خەریکە لە ژێر باڵی سیاسەتی چەوتی نا نەتەوەییانەدا نەزعەی ناوچەگەریێتی و عێراقی و ئێرانی و ئەم و ئەو سەرپی هەڵبدەن .. ئێمە بایی سیاسیەکی واقعی بین، دەزانین هەندێ جار دۆستایەتی و هەتا هاوکاری ئەم داگیرکەریان ئەو داگیرکەر خۆی دەسەپێنن و پێویست دەبێت، تا ئەو شوێنەی هیچ لایەک لە سەر حسێبی لایەکی دیکە نەبێت ئەم جۆرە پەیوەندیانە پێویستن و ڕێگە پێ درویشن .. بەڵاملەمە بترازێ (خۆفرۆشی و کورد فرۆشی و خیانەتە جا هەر زرە تەئویلێکی بۆ بدۆزنەوە بەشی ئەوە ناکات کە هیچ بزوتنەوەیەک کەرەسەی کاتی سەرکەوتنی نامسۆگەری خۆی لە سەر حسێبی هیچ بزووتنەویەکەی دنیا چ جای بەشێک لە بزووتنەوەی نەتەوەکەی دەست بخات .. بێ هیچ پێچانەوە و شاردنەوەیەکیش، ئەم داگیرکەر یان ئەویان لە بەر خاتری چاوی کاڵی کورد لەڕێی خوا و لە بەر بیر و باوەڕەکەی یارمەتی بەشێکی کورد نادات، لە کاتێکدا خۆی بەشە کوردەکەی خۆی بە ئاگر و ئاسن سەرکوت کات، چونکە تاکە بواری ڕاستێتی و هەق پەرستی و پێشکەوتنخوازی و مرۆڤایەتی هەر لایەک بەشە کوردەکەی خۆیەتی ئینجا لایەکی دیکە .. لەمەش بترازێ ئەوان بە ناچارانە و عەرەب وتەنەی لە بەردەم هەڵبژاردنی (أهون الشرين) دا کۆمەک یان چاوبڕکێ لە گەڵ یەکدا دەکەن و دەزانن چاکیش دەزانن بام ناوچەگەرێتی و سەڵتەنەت تەڵەبی و خۆ ویستی و بەرژەوەندی تەسکی حیزبایەتی یان شەخسی ئەم پارتە و ئەو شەخسە و فلان کەس و فیسار دەسەبەرەی ئەوە دەبن کە مەترسیەکە لەو دوورخەنەوە، بەڵام رەوتی مێژوویی و چارەنووس و مەسەلەی نەتەوەیەک درەنگ یان زوو بەرماڵیان پێ دەگرێت، ئەوان تەنها بە هیوای خۆ دەرباز کردن لە بەڵایەکی نێزیک و گەورەی بەرچاو پەنادەبەنە بەر کێشەیەکی دوو دەستی داهاتوو تەنهاش دڵیان بەوە خۆشە کە بەداخەوە تا ئیمڕۆ ئەو فشە دۆستایەتیە تاکتیکەی ئەوان بۆ خزمەتی هەموو بزوووتنەوەی کوردایەتی بەکار نەهێنراوە، بەڵکو بەشێکی زۆری بۆ لێدانی دوژمنەکەی ئەو نێزیک کردنەوەی بەرژەوەندی و مەبەستەکانی ئەو بە خەرج دراوە ..

بۆیە ئێمە لە کاتێکدا دروشمی (لە هەر شوێنیک کورد پێویستی بە پاسۆک بێت، سەنگەری لەوی دەبێت) و لێدانی زەعیفترین حەلقەی زنجیرەی داگیرکەرانمان بەرچاوخستنی بێ گوێ دانە ئەو ناوە سەپاوانەی بە سەر کوردا دا و هەردەم ئامادە بووین و ئامادەین بە خوار و ژوور و ڕاست و چەپدا تفەنگەکانمانوەرگێڕین بەو جۆرەی کە لە بەرژەوەندی کورد بێت ..

لە هەمان کاتدا پێمان وایە بوونی دوو شۆڕش و سیان و چوار هەلە نییە، ئەگەر هەموو پێداویستەکانی شۆڕش و بەرژەوەندی میللی بەرچاوگیرێ .. و خۆشی شۆڕشی ئیرادەی مێژوو و جەماوەر بێت ..

ئێستاش بەرژەوەندی بەرزی کورد و پێویستی (فرسەتی خۆڕایی) نەدانە دەست دوژمن و پشتگیری گەلی خۆمان لە هەموو بار و هەل و مەرجێکدا ڕێمان نادات، ئەگینا بە ئەسکوێی ڕاستی و کوردایەتی هەمانەی هەموو ئەوانەمان بەتاڵ دەکردەوە، کە بەفرماڵی سەربانی دوژمن و گای کورد دەکەن بە قوربانی گیسکی خەڵکی و دەیانەوی لە سەر حسێبی ئەم و ئەو (کە کوردیشن) تەلاری قرچۆکی خۆیان بڵندبکەنەوە .. چونکە دڵنیابن کەس لە دەست حوکمی توند و تەرازووی مووکێشی مێژوو دەرباز نابێت. بۆیە هەموو ئەوانەی دەبنە درکی سەرە ڕێگەی کوردایەتی لە قوژبنێکی کوردستاندا بێت، ڕۆژی خۆی دێت هەقی خۆیان بنرێتە مست .

پ – ئایا لە ڕووی واقعی و سیاسی و تەکتیکیشەوە بێت. نابێ جیاوازی داگیرکەرانی کوردستان بکرێت ؟

وەڵام : هەر کە وتت داگیرکەر دەبڕێتەوە، پیاو چاک داگیرکەر نابێت، بۆیە لای ئێمە داگیرکەر بە (أطلاق) داگیرکەرەوە و یەک ناوک و جەوهەریان هەیە .. بەڵام دەمێنێتەوە ئەوەی کە مەوقعی ئەو ڕژێم یان ئەو دەسەڵات لە سەرجەم بزووتنەوەی چالاکی مرۆڤ سیاسەتی گشتی نێو دەوڵەتان ..

و بار و هەڵ ومەرجی گەلی کورد و ئاسۆی داهاتوویی ئەو ڕژێمەوە پەیوەندی و جەمسەرەکانی بە سیاسەتی جیهانیوە، باسێکی دیکەیە .. بۆ نموونە ئەگەر کودەتاکە، یان شۆڕشێکی جەماوەری و پێشکەوتنخوازانە لە تورکیادا ڕوویبدات، مەوقعی ئەو ڕژێمە جیادەبێت لە گەڵ ڕژێمەکەی (صدام)دا .. و هەر خۆی ئەو بارە نوێیە ئاسۆیەکی ڕوون تر و فراوانتر دەخاتە بەردەم بزوووتنەوەی رزگاریخوازی کورد لە کوردستانی باکور و پێویستە باری نێو دەوڵەتی و ناوچەکە و هەڵکەوتی ڕژێمەکە بە گشتی و باری کورد بە تایبەتی بەرچاوبگیرێ و لە بەر ۆرشنایی ئەوەدا هەنگاو هەڵینرێت .. لەوانەیە هەر راگرتنی رژێمێکی وا لەمەودای دووردا بۆ خۆی شۆڕشێک بێت بۆ کورد .. شۆڕشی ١٤ی گەلاویژی ١٩٥٨ لە عێراقدا بە هەڵوەشانەویە (پەیمانی بەغدا) بە تەنیا دەستکەوتێکی گەورە بوو بۆ شکاندنی ئەو تەوقەی کورد، یان ڕمانی رژێمێکی شاهەنشاهی لە ئێراندا گەورەترین کوسپی لە بەردەم نەتەوەی کوردا (نەک تەنها گەلی کورد لە خۆرهەڵات) تەخت کرد و بارێکی شۆرشگێڕی هێنایە پێش .. بەڵام مەترسی گەورە لەوەدایە کە ئەو گۆرانانە لافاو لە گەڵ خۆیاندا دێنێ و ئەگەر ڕابەران و پارت و ڕێکخراوەکان زۆر ئاگادار و هۆشمەند و بیرتیژ نەبن، جڵەویان لە دەست دەر دەچێ جگە لە پیلان و دەستی دەرەکی هەر خۆی لافاوی عاتیفە و عەفەویەتی جەماوەر زۆر جاران تەڕ ووشک پێکەوە دەستوتێن و ئەمەش دەستووری شۆڕشە

مەزنەکان و بارە شۆڕشگێڕیە کلّپە سەندوەکانە .. لەم بارەیەوە سەرنجی وورد لە شۆڕشی فەرەنسا زۆر شت ڕوون دەکاتەوە توند ڕەویی و هەرزەییە تیە لە خەباتی ئاسایی و باری ئاسایشدا مەترسی گەورەی هەیە، لینین دەربارەی (نەخۆشی چەپ ڕەوی هەرزانە ..) زۆر وەستایانە و بلیمەتانە، تاو باوبژی شۆڕشگێڕیانەی هەرزانەی لە تین و تەوژمی شۆڕشگێڕانەی ڕەسەنی جیاکردۆتەوە و بە (نەخۆشی) ناوی دەبات و زۆر جار لە دوژمن و داگیرکەرەکەش پر مەترسی ترە ..

بە کورتیەکەی داگیرکەران لە ڕووی چۆنایەتی و لە جەوهەردا یەکەن، بەڵام لە ڕووی چەندایەتی و دەرەچەوە جیاوازیان هەیە و دەبێ هەڵسەنگاندن و بەرچاوخستنی ووردی هەموو لایەن و جەمسەری مەسەلەکان ئەم مەسەلەیە تاو و تۆکرێت .. بێ گومان تەنها هۆش و بیری نەتەوەییانەی کورد دۆستانەی پێشکەوتوخوازانە دەتوانێ .. ئەم ئەرکە ڕاپەرێنێ .

پ – لەمو بارەیەوە حیزبی ئێمە تا چ رادەیەک توانیویەتی و دەتوانێ ئەم ئەرکە جێ بە جێ بکات ؟

وەڵام : ئێمە لە حوکمدان بە سەر خۆمان و خەڵکیشدا، بێ پێچانەوە بە (تواچع) ەوە دەڵێین بەو توانا و ووزە دیارییە کەمەی ئێمەوە و لە ناو بارێکی وا ئاڵۆزدا و لە جەنگەی بینە بڕکێیەکی چەواشەدا و لە هەڕاج خانەی سیاسەتی ئێمڕۆی کوردیدا ئەوەی بە ئێمە کراوە کردومانە و هەمیشەش لە سەر حسابی بەرژەوەندی و بە زیانی کاتی حیزبمان شکاوەتەوە، بە جۆرێکی وا کە هەموو توانامان لە ساڵانی ١٩٧٩ و ١٩٨٠دا بۆ بەرگرتن بە شەڕی براکوژی تەرخان کردبوو و ئەگەر چی لە زۆر لایەنەوە چاوی ڕێزگرتنی ئەو هەوڵەمان دەوێتەوە، بەڵام هەبوون ئەو هەڵەی ئێمەیان بە (دەڵاڵێتی) لە قەڵەم دابوو ! زۆر جارانیش ئەو مەبدەئیەتەی خۆمان یەکجار بە گران لە سەرمان تەواوبووە و وا چاکە باسکردنی هەڵگیرێ بۆ ڕۆژی خۆی .. بەش بە حاڵی خۆمان هەمیشە ئەمینداری بیر و را و قسەکانی خۆمان بووین و هەڵوێستەکانمان بواری ڕاستگۆییمان بووە .. ئێمە ئەگەر چی نەمانتوانیوە ئەو بارە دالەنگیوە ڕاست کەینەوە، یان وەکو پێویست مۆپر بین لە سەر ساحەکە، بەڵام توانیومانە لە شاری کوێراندا چاو زەق کەینەوە، لە بری ئەوەی دەست بە چاومانەوە گرین و خۆمان نابینا کەین .. لەو هەوڵەشدا بووین کە خەڵکی دیکەش چاو بکاتەوە بەڵام داخەکەم ئەوەی زگماک کوێر بێت، لە بیر و باوەڕ و سەرەتا بنەڕەتیەکاندا کوێر بێت، چاری نییە ..

ئێمە ئەگەر لە بارێکی دیکەی چاتردا بووینایە بێ گومان دەمانتواتی زۆر شتان ڕاست بکەینەوە و هەر بەو هیوایەشەوەدا کە ئەو ئەرکە چاوەڕوانمان دەکات دەست لە کارین و دڵنیاشین لە سەرکەوتن ..

ئێمە بناغەی خۆمان مادام توند و پەیت داڕشتووە و رگمان لە ناو جەماوەردا داکوتاوە ئەگەر لە سەر خۆ و درەنگیش سەر هەڵدەین و سەر پێ کەوین، بۆ داهاتوومان چارترە و ئەوانەی وەکو دومەڵان هەڵدەتۆقن چەند زووو هەڵچن ئەوەندەش زوو دەشکێنەوە .. کورد دەڵێ : شەرت هۆهۆ نییە شەرت کۆکۆیە ..

پ – هەڵویستی پێویست لە کوردستانی خۆرهەڵات چییە و هەڵویستی حیزبمان لەم بارەیەوە چییە ؟

وەڵام : سەرەتاترین و بچوکترین ئەرکی شۆرشگێری هەر دەستەیەکی شۆرشگێڕ پشتگێری خەباتی ڕزگاریخوازی گەلانی چەوساوە و بزووتنەوە ئازادیخوازەکانی جیهانە، ئەمەش چ ڕووی مەبدەئیەوە و چ بەژەوەندی و هاو چارەنووس و بەژەوەندی هاوبەشی پێویستی دەکات .. جا ئەرکەکە دوو جاران پێویست و خۆی دەسەپێنی بە نیسبەت داواکاریە ڕەواکانی گەلی کورد لە پارچەکانی کوردستاندا و ئێمە ئەو کوردەی کە بە دەمیش بێت پشتگێری خەباتی گەلانی چەوساوەی وەکو فەلەستین و ئیرلەندی و ئەفەریقی و ئەمەریکای لاتینی و ئەم و ئەو بکات، کە هەستێکی مرۆڤانەی پێویستە، ئەوەی لێ چاوەڕوان دەکەین کە بە دەم و دەست پشتگیری گەلەکەی خۆی بکات و یارمەتی خەباتی ڕزگاریخوزای پارچەیەکی دیکە بدات .. با بڵێین لە بارێکی ئاڵۆز و سەختی وەکو کورد کوردستاندا ئەم ئەرکە هەر وا بە ئاسان هەڵنەستی ناچارانە و (أضعف الایمان) دەبێت ئەگەر پشتگیری و یارمەتی گەلی کورد نەدرێت بە لانی کەمەوە و بە هیچ جۆرێک و لە ژێر هیچ بارێکدا دژایەتی نەکرێت و کۆسپی لە بەردەمدا قوت نەکرێتەوە و دەست لە کار و باری وەرنەدرێت .. ئێمە بەش بە حاڵی خۆمان هەمیشە لە گەڵ گەلی خۆماندان و هەردەم لە گەڵ ئەو دروشمە مەشهورەداین کە دەڵێ (وطنی دائما علی الحق) هەر بارێکی سەرنج و هەڵویستەیەکیشمان هەبێت لە سنووری بەرچاوخستنی دڵسۆزانە و بو بەرژەوەندی کورد نەبێت و لە چوارچێوەی ڕاگۆڕینەوە و ڕا دەربڕینی هێمنانە و برایانەدا نەبێت نەکردوومانە و نەدەیکەین ... مەسەلەی گەلێک و مافە ڕەواکانیشی مەسەلەیەکی (مطلق)ە و جیایە لە ڕەوت و سیاسەتی ئەم حیزب و ئەو ڕێکخراوە و ئێمە ڕێگە بە خۆشمان نادەین کە تراشکاری لە ئیرادەی جەماوەری گەلەکەمان بکەین و ئەو رابەرو پێشرەوی بۆ خۆی هەڵدەبژێری دروست جێگە ڕێز و پشتگیری ئێمەیە .. چونکە (جەماوەر ئەگەر لە سەر هەڵەش

بێت، کە نابێت، هەر ڕاستە) .. لەم بارەیەوە سەرمان بڵندە، رroومان سوورە و لە هەموو دەور و بارێکدا پشتمان بە پشتی گەلەکەی خۆمانەوە بووە و زۆریشمان لە سەر کەوتووە، کە هیچ خۆمانی پێوە با نادەین و بێ دەنگ ملمان لێ ناوە، چونکە ئەمە بەشێکە لە ئەرکی سەرشانمان و تەرجەمەی عملی بیر و باوەڕی نەتەوەییانەی ڕەسەنمانە .. بەڵام داخەکەم لە سیاسەتی ئیمڕۆدا تەنها چەندایەتی و قەڵەبالغی گیچ کێشی تەرازووی بەرچاوە، چۆنایەتی دەبێ مێژوو هەقی خۆی بداتێ و ئێمەش ئەو هەقەمان مەبەستە ..

ئەوەشمان لە یاد نەچێت، چۆن رابەرانی ئەو دیوو ڕێگەی ئاشتی و چارەسەری هێمنانە بە تاکە ڕێگەی کێشەکەیان دەزانن .. ئێمەش بەرژەوەندی و سوودی گەلی کورد و هەردوولاش هەر چارەسەری ئاشتیانە دێتە پێش چاومان .. خەیاڵی کورد نەهێشتنیش بۆ کەس نەچۆتە سەر .. پڕ بە دڵ دەخوازینو مەبەستمانە کە لە کوردستانی خۆرهەڵاتدا گەلەکەمان بە ئاشتی و هێمنانە بگەنە داوا ڕەواکانی خۆیان .

پ – دەربارەی کوردستانی باکور (بە زۆر بەستراو بە تورکیاوە) و باری هێزە سیاسیەکان و سەرنجی بەڕێزتان چییە ؟

وەڵام : وەکو دەزانن کوردستانی باکور چ لە رووی ژمارەوە و چ لە رووی پانتایی خاکەکەیەوە گەورەترین و گرنگترین پارچەی کوردستانە، هەر هەڵکەوتی کوردستانی باکور و نێزیکی لە سنووری (یەکێتی سۆڤیەت) و لە سوریاوە کە دەروازەی بزووتنەوەی ڕزگاریخوازی عەرەب و سەرە نێزەی وڵاتە عەرەبیە خۆگر و ڕاوەستاوەکانە بە رووی ئیسرائیلدا – و هەڵکەوتی رژێمی کۆنەپەرستی بەستراوە بە ئیمپریالیزمی ئەمەریکیەوە ..

ئەمە جگە لە پاشخانی شۆرشگێڕانە و رابەرایەتی ئەو پارچەیە بە تایبەتی لە نیوەی یەکەمی ئەم چەرخەدا، هەر ئەم هۆیانەشە کە لە رووی ئامانج و درۆشم و داواکارییە میللیەکانیانەوە لە پارچەیەکی دیکە پێشکەوتووترن .. داواکاری و خەباتەکەیان بۆ کوردستانی سەربەخۆ تەرخانە و مەسەلەی (خود موختاری و خود گەردانی و حوکمی زاتی) لە فەرهەنگی سیاسیاندا نییە ..

ئەم بارە گرنگییەتیەکی تایبەتی دەدات بەو پارچەیە، هەر لەوەوە کە لێدانی رژێمێکی کۆنەپەرستی ریسوا بووی وا بەستە بە ئەمەریکاوە زۆر زۆر ئاسان ترە لەو رژێمانەی سەرپۆشێکی تەنکی نیشتمانی و پێشکەوتنخوازی بە سەر خۆدا کێشاوە. یان لە مل ملانی دەوڵەتیەکەدا یان کەمێ بە لای خۆرهەڵاتدا دایشکاندووە یان بە لای چەپدادەڵەنگێ و یان هیچ نەبێت خۆی ساغ نەکردۆتەوە – کە ئەمە کێشەیەکی

گەورەی خەباتی پارچەکانی دیکەیە !- هەر وەها لە ڕووی پشتگیری و کۆمەکی دەرەکی – کە مەوقع و چارەنووسی کورد تەنها سۆڤیەتە – دەرفەت و مەودا و هەلی چاکی لە پێشە .

هەر ئەمەشە کە تەفسیری چر بوونەوەی ئەو هەموو پیلانە بکات کە لە سەر ئەم بزووتنەوەیە هەیە .. خەباتی رزگاریخوازی گەلی کورد لە کوردستانی باکوردا دوو ئەرکی لە بەر دەمدایە و دوو زامنی سەرکەوتنی هەیە، کە بە داخەوە هیچیان جێ بە جێ نەکراوە و پیلانەکە لە سەر ئەو دوو خاڵەیە :

١ – یەکێتی ڕیزەکانی بزووتنەوەکەیە، کە ئەو باری چەوساندنەوە و داپلۆسینەی لەوی هەیە، ئەگەر دەستی تێکدەر و چەواشەکردن لێ گەڕێ لە خۆڕا دروست دەبێت .. بەڵام نەک تەنها نەتوانراوە گونجاندن و تەنسیق لە نێوان بیر و باوەڕ جیا جیاکانی کۆمەڵگای کوردەواریدا دروست بکرێت – وەکو هەموو خەباتی رزگاریخوازی گەلانی دیکە گرتویانەتە بەر – بەڵکو لە نێوان یەک جۆرە بیرکردنەوە و یەک بیردادەیان ڕێچکە و کوێرە رێیان لێ کردۆتەوە و هەر هەمووشیان دژ بە یەکن .. لە چ جەهەنەمێکی سەرڕووی ئەم زەمینەدا نۆ ڕێکخراوی مارکسی لینینی هەیە ؟ لە نێوان ئەو ڕێکخراوانەدا هی وایان هەیە کە تەنها لە مۆزەخانەی مێژووی مارکسیزمدا جێگەی هەیە و هەیانە خۆی بە کلکی کوێرە رێی هەڵدێری واوە کیرساندۆتەوە کە بچوکترین جوولە دەیترازێنی بۆ لوتکەی هەزار بە هەزار !..

٢ – دۆستایەتی وڵاتانی سۆشیالیستخواز بە گشتی و یەکێتی سۆڤیەت بە تایبەتی .. ئەم ئەرکە نەک هەر جێ بە جێ نەکراوە. سەیرو سەمەرە لەوەدایە ڕێکخراوی مارکسی وا هەیە زۆر لە سیای ئەمەریکا داخ لە دڵ ترە لە سۆڤیەت و باس و خواسی وایان کردۆتە خۆراکی بیر و بیرکردنەوە و ڕێبازیان، کە لە مەڵبەندە ئەصڵیەکانی خۆیان ئیمڕۆ قاچاغە ..

ماوێتی و ئەنوەر خۆجەیی بە پێ چ حسێب و کام مەزهەب ڕاستن و ئەگەر بۆ باری خۆشیان ڕاست بێ چ بەرژەوەندیەکی کوردیان تیدایە ؟!پیلانی ئیمپریالیزم و داگیرکەرەکە بە دەوری ئەو دوو ئەرکەی سەرەوە و جوتە مەرجەی سەرکەوتنی بزووتنەوەی کوردایەتی لە کوردستانی باکوردا چر بۆتەوە، بۆیە هەنگاوی یەکەم پوکاندنەوەی ئەو پیلانانەیە، ئەوەش تەنها بە (یەکێتی ڕێزەکانی بزووتنەوەی کوردایەتی) و (دەست بەرداری لە گومڕایی و دژایەتی سۆڤیەت و کۆبوونەوەی مارکسییە لینینیەکانی کورد لە ڕێکخراوێکی تایبەتی و ڕێبازی دیاری دۆستایەتی سۆڤیەتدا، یان بە لانی کەمەوە دژایەتی نەکردنی) دێتە دی ..

ئێمە لە رووی دڵسۆزی و بەتەنگەوە هاتن و بەرژەوەندی کوردەوە رێگە بە خۆمان دەدەین کە رەخنە و لۆمەی برایانە و هاوچارەنووسانە ئاڕاستەی ئەو برایانە بکەین .. لە کاتێکدا لە رێز بۆچوون و بیرکردنەوە و ڕێبازی هەموو شۆرشگێڕێکی کورد دەنێین و باوەڕمان بە ئازادی بیر و ڕێباز هەیە، بەو مەرجەی لە سنووری فراوانی بەرژەوەندی کورد نەچێتە دەر .. لە هەمان کاتدا بە توندی دژی ئەو چەواشەکاری و پیلانانە دەوەستینەوە، کە لە بەرگی ئاڵ و واڵا و قسەی قوت قووتی گوماناوییەوە کە لە بزووتنەوەی رزگاریخوازی کورد دەکەن و دەبنە خۆرکە و مۆریانەی کۆمەڵگای کوردەواری ..لە گەڵ ئەمانەشدا بەشبە حاڵی خۆمان هیوایەکی زۆر گەورەمان لە سەر خەباتی گەلی کورد لە کوردستانی باکوردا هەڵچنیوە و لە مەودای دوردا

ئەگەر ئەو ئەرکانە جێ بە جێ بکرێن رابەرایەتی خەباتی رزگاریخوازی نەتەوەی کوردیشیان تێدا دەبینن – لەم ڕووەوە چی بە ئێمە بکرێت ئامادەین و هەردەم پێشمەرگەی هەموو کوردین ..

پ – دەربارەی کوردستانی خۆرئاوا – کوردستانی سوریا چ دەفەرموون ؟

وەڵام : ئێمە یەکێ لەو ئەرکە و مەرجانەی سەرکەوتنی خەباتی رزگاریخوازیمان و بەڵکو گرنگترینمان بە (گرێ بەند و هاوکاری بزووتنەوەی رزگاریخوازی کورد و خەباتی رزگاری و دیموکراسی عەرەبی لە سەر بناغەی بەرابەری و ڕێزی بەرابەر و بەرژەوەندی هاوبەش، دیاری کردووە .. لەم بارەیەوە لە (بەرنامەی خەباتی حیزبمان لەم قۆناغەدا) بە روونی و ئاشکرایی ئەم ئەرکە دیاری کراوە و چەسپاوە .. ئێمە دەمانەوی پەیوەندی و هاوکاری ئێمە و نەتەوەی عەرەب، پەیوەندی و هاوکاری و دۆستایەتیەکی ستراتیژی و هاوچارەنووس و سەرتاسەری و هەتا هەتایی بێت . ئەمەش ڕەوتی مێژوویی و چارەنووسی هەر دوو نەتەوەی دراوسێیە جگە لە مێژوو بیەکی دوور و درێژی تاڵی و سوێری پێکەوە چێشتن و پەیوەندی مێژووییمان، داهاتووی ژیانی نێو نەتەوەکان و پێکەوە ژیان و گوزەران و هاوکاری (نەتەوە سۆشیالیستەکان) ئەوەمان داوا لێ دەکات وەکو پێویستی و فرمان و ئەرکێک خۆی بە سەر هەموو دڵسۆزانی مێژوو و مەنتقی مێژووەوە ڕەفتار بکات، نەک هەر دۆستی نەتەوەکەی خۆی نییەو دوژمنی لاکەی دیکە، بەڵکو دوژمنی سەرسەختی نەتەوەکەی خۆیەتی ..

ئێمە چەند بە توندی و گردەبڕی دژی گیانی شۆفیەنیەت و خۆ بە زڵ گرتن و تەما و داگیرکەرانی کوردستانین، ئەوەندەش دژی بیر و ڕەفتاری دابڕان و خۆوێک هێنانەوە و ناحەزایەتی عەرەب دەوەستێنەوە، ئەگەر بار و هەل و مەرجێک، یان

دەستی ئیمپریالیزم و تێدەر لە ڕابردوودا گەرایەکی وای لە ناوچەکەدا کردبێت پێویستە هاوکاری مێژو بکەین و لە گوریان نێین .. ئەم ئەرکەش پتر دەکەوێتە سەر ئەستۆی رابەرانی بزووتنەوەی ڕزگاریخوازی عەرەب و وڵاتانی پێشکەوتوخوازی عەرەبی بە گشتی و (سوریا) بە تایبەتی .. ئەمەش کارێکی یەکجار ساناو بەردەستە بە تایبەتی کە گەلی عەرەب خۆی دووچاری ژان و ئەشکەنجەی داگیرکەری بووە و هەندی لە خاکی پیرۆز و ئازیزی داگیرکراوە و (ضحية)ی بیر و ڕەفتاری ڕەگەزپەرستانەیە .. بۆیە پتر دەتوانێ لە ژانی کورد بگات .

گزنگی ئەم دیاردە و گۆران و بادانەوەی تیگەیشتن و لێک گەیشتن لە ئاسۆی بیری پێشکەوتووی عەرەبی و ڕاو هەڵویستی هەندێ رابەری عەرەبی و ڕێکخراوەکانی فەلەستیندا بە دی دەکەین و هیوایەکی گەورەمان دەخاتە بەر .. ئێمە پێمان وایەو سورین لە سەر ئەوەی کە کوردستانی خۆرئاوا بەشێکە لە کوردستانی گەورە و نەرۆحی شۆرشگێڕانەی عەرەبی ئەوە هەڵدەگری و نەلە بەرژەوەندی عەرەبە و نە پیێویستیان بە چەند سە کیلومەترێکی کوردستان و مملیۆن و هەندێکی کوردە قووتی بدەن و ڕەفتاری داگیرکەرانەیان لە گەڵدا بکەن .. ئێمە چاوەڕوانی ئەوە دەکەین، کە ڕەفتاری ڕابەرانی بزووتنەوەی ڕزگاری و عەرەب لە گەڵ کورد و کوردستانەکانی بەستراوە بەوانەوە، ڕەفتارێکی شۆرشگێڕانەی، بیر روناکانەی هەڵقولاوی بیر ئەندێشەی باخەڵ فەرەجی عەرەبی بێت و لە ڕۆحی ئیسلام و عەرەبیەوە هەڵوێست وەرگرن ..

ئەوەی دروست ئەمە نەکات و پێڕەوی ئەو گیانە عەرەبیە نەکات، دژی ئیرادە و خۆرسک و خەسڵەتەکانی عەرەبی دەوەستێتەوە .. تەنها ئەوانە نوێنەر و معبرێ رۆحی عەرەبین کە پشتگیری خەباتی نەتەوەی کورد دەکەن و لەم رووەوە (برادر معمر القذافی) نموونەیەکی بەرچاو و هەڵکەوتووی ئەو رابەرە عەرەبیە راستگۆ، و نەترس، و بەرچاو روونەیە کە پێویستە هەموو رابەرانی عەرەب و ریێکخراو و پارتەکان چاوی لێ کەن.. دەبێ رابەرانی عەرەب قسەکان (ناجی هلال)یان هەردەم لە یاد بێت " کە کوردستانی سەربەخۆ و یەکگرتوو، چاکترین و قایمترین دۆست و قەڵا و پشت و پارێزی نەتەوەی عەرەب دەبێت ..

بە کورتیەکەی پێویستە برادەرانی عەرەب وەکو نەتەوەیەکی سەربەخۆ و بەش بەشکراوی چەوساوەی داگیرکراوی خاوەن (مافی دیاری کردنی چارەنووس) بڕواننە مەسەلەی کورد و مامەڵەی لە گەڵدا بکەن .. نەک کەمە نەتەوایەتیەکەی بێ خاک و میوانێکی ڕەزاگران و بە لایەک لە نیشتمانی عەرەبدا .. پێویستە ئەوان دۆستی راستەقێنە و رابەرانی رەسەن و راستی بزووتنەوەی کوردایەتی لە گەریدە و

بازرگانە سیاسیەکان جویێ کەنەوە چونکە ئەو ڕێکخراوەیان کەسەی بۆ مشتیێ پول و پارە و دەستکەوتی کاتی و مەرحەبایەک چاو لە ڕاستیەکەی مێژووی پێویستی و وێرای ووتنی ڕاستی نەبێت و سەودا و مامەڵە بە کوردستان و مەسەلەی کوردەوە بکات، دۆستی کەس نییە، دۆستی گیرفان و مەقامی خۆی نەبێت و هەردەم ئامادەییە بە فلس زیاتر و مەرحەبایەکی گەرم تر دەست تێکەڵاوی دەستی شەیتانیش بکات و لە شەو و ڕۆژێکدا مەوقعی دۆستایەتی خۆی بگوێزێتەوە .. وەکو دەستورێکی گشتی ئەگەر بۆ دۆست بگەڕێین تەنها (لە ڕۆڵە هەرە دڵسۆز و نەتەوە پەرست و پێشکەوتخوازە بوێرەکاندا) دەستمان دەکەوێ و ئەوانەی دۆستایەتیان لە سەر بناغەی بەرژەوەندی نەتەوەکەمان هەڵدەچنن، هەر ئەوان کە دەتوانن پارێزگاری ئەو دۆستایەتیە بکەن .. پەیوەندی و هاوکاری دوو نەتەوە و دوو بزووتنەوەش دەبێت لە سەر بنچینەی بەرژەوەندی هاوبەش و یەکسانی و ڕێزی بەرابەری هەڵەبستی و هەمیشەش دۆستایەتی و هاوکاری لە بەرژەوەندی نەتەوەکانە .

ئێمە بەش بە حاڵی خۆمان بەشێکی زۆری ئەو ئاڵۆزی و لێک نەکەیشتنەی ئەو دوو بزووتنەوەیە – لە ڕابردوودا، کە لە ئاستی پێویستدا نەبووە–ئۆباڵی دەخەینە ملی سیاسیە بۆرژوا ترسنۆکانەی کە هەڵکەوتینا وابووە نەتوانن و مەبەستمان نەبووە مەسەلەی کورد وەکو مەسەلەی نەتەوەیەکی تایبەتی و سەربەخۆی خاوەن هەموو مافێکی بە (مافی دیاری کردنی چارەنووسیشەوە) بخەنە ڕوو و لەمەوە و لە سەر ئەو بناغە تەعامولی سیاسی بکەن ..

لێرەدا بەو پەڕی دڵسۆزی و پەتاوپەت دەڵێین ئەرکێکی گەورەو مەئسولیەتێکی مێژوویی چاوەڕوانی ڕابەرانی سوریا دەکات، کە تەرجەمەکەری عملی و ڕاست بێژی بیر و باوەڕ خۆیان بن و ڕێچکە شکێن، دۆستایەتی درۆست و سروشتی نێوان نەتەوەی عەرەب و بزووتنەوەی کورد بن و لە خۆشیانەوە دەست پێ بکەن ..

رازێکی کوردانە
بانگی ڕاهێشتنێ..!

ئێمەی پاسۆک بایی تێخوێندنەوەی هەموو بار و هەڵ و مەرج و هەڵکەوتی کۆمەڵگەکەمان وارادوە پلەی تێ هەڵکشاوی و گەشەو فراژبوونی کۆمەڵایەتی و گەلالە بوون و پێگەیشتن بارە بابەتی و خودیەکانی خۆ و دەور و بەر، لە تەک ئەمانەشدا بارە شۆرشگێڕیەکەی نێو دەروونی بزووتنەوەی رزگاریخوازی کورد و سەرجەم بزووتنەوەی شۆرشگێڕی و دیموکراسی ناوچەکەمان بەرچاو گرتووە لە دەربڕین و داواکارییە نێزیک دەست و ئامانجە کاتیەکانماندا . بۆیە لە پرۆگرامی حیزبماندا ئامانجی کاتیمان بە (ئەوپەڕی ممکن لە سەردەمێکدا) دیاری کردووە، ناوی ئەو (ئەوپەڕی ممکن)ەشمان نەهێناوە و ناوکیشمان نەبڕیوە ..

ئەمەش پتر لە بەر باوەڕ نەگۆڕەی حیزبمانە بە گۆڕان و گەشە و جولەی ڕەوتی مێژوویی، کە هەرگێز لە سەر خاڵێک و لە بستە جێیەکدا چەق نابەستێ و ناچەقێ، چونکە لەوانەیە لە پارچەیەکی داگیرکراوی، کوردستاندا، لە سەردەم و لە بار و هەڵ و مەرجێکی دیاریدا، ئەو "ئەوپەڕی ممکن"ە' تەنها پاراستنی شەقڵی نەتەوایەتی کورد و خۆدزینەوە لە شەڕی دەستە و یەخەی بەرەیەکی دیاریدا بێت، لەوانەشە لە پارچەیەکی دیدا، یان هەر لەو پارچەیدا خۆ نووساندن بە ناوێکی وەکو "خود گەردانی و حوکمی زاتی – بە هەموو جۆر و بابەتەکانیەوە –"شەپڕیوی و ناتەوانایی و بە خساردانی هەلی هەڵکەوتووی قۆناغێکی پێشکەوتوو دەرچێت، لە هەل و مەرجێکی دیاریدا ..

جارێ دەبێ ئەوە بزانین کە هەر جۆرە سازش و خۆدزینەوە و نەوێران و بن لچ خستنێک لە مەسەلە بنەڕەتی و مەبدەئییە ستراتژیەکانی – هەر بزووتنەوەیەکدا – خۆ گیل کردن و خۆدان بە دەستەوەیەکی نا شۆرشگێڕانەی ترسنۆکانەیە و بە هیچ جۆرێک پەیوەندی داری نییە بە "سیاسەتزانی" و تاکتێک" و کارناسی و کارزانییەوە، ئەمە پتر تەعبیر لە بن و بنەچەی قولایی نەفسیەت و هەڵکەوتی بۆرژوایانەی پشوو سواری زرە شۆرشگێڕەکان دەکات! ئێمە "بەڵگە نەویست"ێکی سەد جاران دەکۆتینەوە، ئەگەر بڵێین داگیرکەرەکە دەزانێ و چاک دەزانی کە مافی کورد، مەسەلەی کورد، کێشەی کورد، چارەی بنەبڕی مەسەلە میللیەکان تەنها و تەنها" مافی دیاری کردنی ئازادانەس چارەنووسە"، کە دوا پلەو پێشکەوتووترین و سەرئەنجامی، کیانی سیاسی سەربەخۆ و دەوڵەتی میللی ئەو

نەتەوەیە، کە داگیرکەر تەعبیری "جیابوونەوە – انفصال "ی بۆ بە کار دێنێ و هەندێکی ساویلکەی نەزانی ناوخۆشمان تووتی ئاسایی ئەو قەوانەی ئەوان لێ دەدەنەوە و پاکانەش دەکەن !!، بەڵام لە راستیدا بۆ کورد و هەموو نەتەوەیەکی دیکە (رزگاری و یەکگرتنەوەیە)، دوژمن و ئێمەش دەزانین کە "لا مەرگەزی و خود موختاری و هەتا فیدرالی و یەکێتی کۆنفدراسیۆنیش" هەقی میللەتان نییە و ئەمانە "محطات أنتقال"ی ئامانجە ستڕتیژیەکانی نەتەوەیەکن کە کیانی سیاسییە، کە لە ژێر بار و هەل و مەرجێکی ناچاریدا مل بۆ یەکێک لەم – نیوە مافانە – دا دەدات، لێ سوورە کە نەتەوەکە لە سەفەری دووری ستراتیژیشدا چەند هەنگاوێکی پێ دەبڕێت و لە تەمەنی داگیرکەریئەویش چەند ساڵیک کورت دەبێتەوە .. بۆیە کام لا هەلی لە بارتری بۆ هەڵکەوت پێ لەوەکەی تر دەکاتە کەوشەوە، یان ئەو پاشە کشێ لێ دەکات و هەڵی دەوەشێنێتەوە، هەر بۆی نەکرا ناوک پووتی دەکات، یان جەماوەری نەتەوە داگیرکراوەکە تەکانێکی دیکە بۆ خۆی دەدات و ڕەتێ بە داگیرکەرەکە دەبات ..

ئەوەش بڵێین – کە ناچارین دووبارە بەڵگە نەویستێکی ماران گەستەی خۆمان چەند بارە بکەینەوە، لە بەر عەنتیکەیی و پاشاگەردانی فیکری بە ناو و لە سەر کورد حسێب کراو – بە پێ هەموو دەستوورە زانستی و دابە شۆڕشگێڕی و یاسا دیاری و مەنتیقیەکان ئەو نیوە یان فشە مافانە دەبێ و دەبێ لە سەر بناغەی پتەوی بە ردی یەکەم و مەفهومی ساکار و سەرەتایی (دان نان بە بوون و سەربەخۆیی نەتەوەکەدا) و (مافی دیاری کردنی چارەنووسی) هەڵبەستی و بروای پێ بهێندری، ئەگینا لە زڕە مافیش پووچ تر دەردەچێ و دەبێتە گاڵتە بە خۆکردن و توانا بە فێڕۆدانێکی ناپاکانە .. لە باشترین حاڵەتدا دەبێتە جۆرێکی بێ سە و بنی (تقسیماتی ئیداری" نەک "مافی گەل"ێک .. پێویستە" خودگەردانی یان حوکمی زاتی راستەقینە" و "درویێنەش !!بریتی بێت لە ممارەسەکردنی" مافی دیاری و کاتیدا .. بە مانا ساکار و کورت و کرمانجیەکەی (تقسیط) کردنی قەرزێکی گەورەیە، لای دەست بڕێکی لە دادگا توند کراوە .. نە بە"قسط"ی یەکەم و دووەم ئەو هەقە دەدرێتەوە و نە "قسط"ەکان "بدیل"ی قەرزە ئەصڵیەکەیە و لە رووی دەستووری و یاساییەوە و مەرجی بنەرەتی دان نان بە هەقی بەرانبەر و دەسەبەرەی "گەڕ و گوڕ" نەکردن، دان نانە بە سەرپاکی قەرزەکەدا، ئەوسا بە تێ خوێندنەوەی باری "سەرچەوتەکە " ئەو هەقە "تقسیط" دەکرێت و کەی دادگا یان کوتەکەی کابرا باڵا دەست تر بوو لە "گەڕی" قەرزاربارەکە مەسەلەی "قسط" دەبێتە خۆ فریودان و فرسەت دانە بەر و ڕەواکردنی "سەرچەوتێتی» ..

له ڕووی "عملی"شەوە، ئەگەر بەو جۆرە نەبێت، هەردەم دەستکەوتی کە بە خوێنی هەزاران شەهید و رەنج و کردە و کۆشەی چەند ساڵەی جەماوەرە زەحمەتکێش و ستەمدیدەکە بەرهەم هاتووە وەک خۆی دەکرێتەوە ئاوەوە و ئەمەش مۆرکی "سبق الاصرار"ی تاپاکی پێوەیە ..

لێرەوە دەمانەوێ بچینە ناو باسێکەوە کە پێویست بوو دەمێک بووایە بچەسپایە و چەند و چوونی هەڵنەگرتایە، هەر هیچ نەبێت لە رووی ناوەڕۆک و بنەڕەتی مەسەلەکەوە، تەنها کات و شوێن و "توقیت"ی گونجاوی جێ باس و خواس بوایە .. ئەویش ئامانجی ستراتیژی بزووتنەوەی کوردایەتیە، کە (رزگاری و یەکگرتنەوەی کوردستانی گەورەیە)، بە واتای زەق تر دروست کردنی کیانی سیاسی و دەوڵەتی سەربەخۆی کوردیە .. کە تاکە چارەی بنەڕەتی و ریشەکێش کەری کێشەی کوردە ..

ئێمە بە زۆر و بە ناهەق و بە دەستی بێگانە و ئیستعمار بەو کیانە ماقوڵا و نامەشروعانەی کوردیان پێوە لکێندراوە، بەستراوینەتەوە و سەرجەمی کێشە میللییەکەمان لەوەوە هەڵستاوە بۆیە تا ئەو جۆرە پەیوەندیە ناڕەوایە هەڵنەتەکێندرێ و کورد ئازادانە "چارەنووسی خۆی" لە چنگی خۆیدا نەبێت کێشەکە هەر دەمێنێتەوە .. پێویستیشە هەموو هەوڵێکی ئێمە لە هەر ئاستێکدا بێت، هەنگاوێک بێت بۆ نیزیک بوونەوە و گەیشتنە ئەو ئامانجە .. لێرەدا تەنها ئەوەندەمان دەوێ بڵێین کە ئیمکانی هەنگاوی مێژوویی لەم رۆژانەدا و بە تایبەتی لە داهاتوویەکی نێزیکدا دەست هەڵێنج دەبێت، بەڵام گرنگ ئەوەیە کەرەسەی ئەم هەنگاوە کە "پیاوە" هەبێت ..

بۆ خۆ کۆکردنەوە و کوردانە خۆ هەموو دڵسۆزانی کورد بانگ ڕادەهێڵین ...

بانگێ لە سەنگەری پاسۆکەوە

ئەی هێز و کۆر و کۆمەڵە سیاسیە شۆڕشگێڕ و دڵسۆزەکانی کورد ..

ئەی خێر خوایانی کورد و پەروەر ..

با هەموو پێکەوە دەست لە نێو دەستی یەکدی نێین و ئەم گەلە چەوساوەیە چی دی بە بەرەوە نەماوە و چی دی بەرگەی ئەو خوێن ڕێژیەی نەشتەری دەست و دەم و چەکتان ناگرێت .. وەرن توبی خودا یەک لە سەدی ئەو ماستاو سارکردنەوەیە بۆ داگیرکەرانی دەکەن، سۆز و میهربانی و برایەتی پێشانی یەکتری بدەین، یەک لە هەزاری ئەو تەرزووەی لە دۆستایەتی و چاوبڕکی ئەو لایەنە و فلانە بزووتنەوەی بێگانە پێتان دەگات خۆشەویستی و تەبایی نێوانمان پێمان بدات .. نیوەی ئەو ئامادەگیەی تێتاندایە بۆ چاوپۆشێن و ڕابوردنبە سەر هەموو خەراپە و ناپاکیەکانی دوژمنە بێگانەکانتان لە یەکدی خۆشبین و بە سەر رابردووی تاڵ و تفتی یەکدیدا ڕابوورن ! .. ئەو داخ و ڕق و ژەهری حەزیایەی دەرونتان هەمووی مەڕژیننە گیانی یەکتریەوە، هەر چ نەبێ بەشێکی ئاڕاستەی داگیرکەرەکانی بکەن و ئەوەی دەمێنیتەوە چونکە (کورد)ین زۆر شەکەتمان ناکات ..

خۆ ئەگەر شۆرشگێڕ بین و لە هەرچی خەسڵەتی مرۆڤانە و کوردانە نەشۆرابینەوە مردنمان سەد جاران شەرەفمەندانە تر نییە "صدام" روو بە رووی هەموو دنیا بڵێ : ئەوانە ئەگەر ڕاست دەکەن و بۆ کورد "ی دەکەن بۆ یەکتری دەکوژن ؟! دیارە هەر یەکەیان دەستێ دەیجوڵێنی و ئاغایەکی هەیە !!.

کامتان بە چاوداگرتنێکی ئەو رژێمە ڕەگەز پەرستە لە ڕابردوودا چۆکی خۆدان بە دەست و ملی کەچی "ولاء»تان بۆ دانەداوە ؟ و کامیشتان لە ناخەوە لە ترسی ئەوی دیکە بوێری بە فیکەیەک کرنوش بۆ دەستی سوڵتانانەیان نابەن ؟!.دە ئێتر بۆچی و لە پێناوی چیدا و لە بەرژەوەندی کێدا ناتوانن، ئەگەریەتیش بکەن، یەکتری بکوژن و نەبنە تاژی ڕاوی ئەم و ئەو .. یان هەر بدەن بە لاکەی دیتان دوژمنە سەرەکی و ڕاستە و خۆکەتان بکوتێ ؟!

برایان بۆ وا دەزانن هەر وا سوک و سانا دەتوانن بە دوو فشە "تأویل" وو سێ "تنظیر"ی گێڕ و گەوێر و هەندێ چاوبەست و پەهڵەوانیات، تا بیخۆن و خۆتان لە بەردەم حوکمی مێژوودا دەربازبکەن !!؟ لەوانەیە ئیمرۆ ئەو دەروێش و سۆفیلکە حاڵ لێ هاتووی دەور و بەرتان کە بە درۆ، بە کارە، بە پەیوەندی گەندەی کۆمەڵایەتی

یان هەر شتێکی دیکە راتان گرتوون حاڵتان لێ هێناوون، تا ماوەیەکی دیکەش زەرگ بازیتان بۆ بکەن و شیرە خۆشیان بدەن، بەڵام کە ساردبوونەوە و کۆڕەکەتان تێک چوو، ئەوسا بۆتان لە زبڵدانی مێژووی کورد دا دەدۆزنەوە ..

ئێمە ئەم ساکار بێژی و واتە بێ قورت و بێ سەرپۆشانە لە ناخی جەماوەری زەحمەتکێش و ستەمدیدە و چەوساوەی نەتەوەکەمانەوە هەڵدەهێنجین، دەنگی دڵسۆزیمان تێکەڵی هاوار و بانگی "یەکگرتن و هاوکاری و تەبایی"یان دەکەین ..

هەرچی چەوتە رێگەی ئەم دنیایە هەیە گرتووتانەتە بەر، دە بۆ یەک جاریش بێت شاڕێی پیرۆزی کوردایەتی بگرن و دەست لە گومڕایی کورد کوژی هەڵگرین .. لە بەر کەس نا لە بەر ئابڕووی خۆتان ..

هیواداریـن، ئەگەر ئـەو دەنـگ و پـاڕانـەوە دڵـسۆزانـەی ئێمەش چەوتیتان بێ ڕاست نەکاتەوە. بزمارەکەی "صدام" بە هۆش خۆتاندا بێنیتەوە !..گەر واتان نەکرد بەرپرسیاری مێژوو و خوێنی شەهیدان بن و خوا لە هەشتان نێ .. ئەگەریش ڕاست بوونەوە ..

هەر بژین بۆ کوردهێزی پێشمەرگەی پاسۆک

قوتابخانەی پاسۆک
چ بکەین ؟!

هەموو هێزە شۆڕشگێڕەکانی کوردستان و بزووتنەوەی دیموکراسی عێراقیش، دەمێکە گەیشتوونەتە ئەو ئاکامەی کە بەدیهێنانی هەموو مافە ڕەواکانی گەلی کورد لە کوردستانی باشووردا و داوا و ئامانجە دیموکراسیەکانی گەلی عێراقی تەنها ڕمانی ڕژێمی ڕەگەزپەرستی فاشی عێراقی نەبێت نایەتە دی، دیارە هەمیشەش ئەوە بەرچاوخراوە کە تەنهاش بوونی یان هێنانی حکومەتێکی ئیتلافی دیموکراسی گەلییە بتوانێ بەم ئەرکە هەستێ و ئەو مافە و داوایانە بێنێتە دی ..

بۆ ئەرکی یەکەم، کە ڕمانی ڕژێمە، جگە لە کارێکی مەعنەوی – کە روبەڕوو بوونەوەی رژێمەکە و مل نەدانە بۆ "أمر الواقع"ی فاشیانەی بەغدا – هەرچەندە بزووتنەوەی رزگاریخوازی کورد لە ساڵی ١٩٧٦وە ملی رێگەی شۆڕشی چەکدارانەی گرتووە و پێشمەرگەی کورد لانە و داڵدە دەر و هیوای سەرجەم بزووتنەوەی دیموکراتی عێراقیشە و حیزبی شیوعی عێراقی لە ساڵی ١٩٧٨وە قورسایی ماددی و مەعنەوی خۆی خستۆتە سەر ئەو بزووتنەوەیە، بەڵام لە ڕووی چەندایەتی و چۆنایەتیشەوە ئەو بوونە چەکداریە هەرگیز تای رمانی ڕژێمێکی پڕچەک و ڕەگ داکوتراوی – ساڵێک لەمەو بەر – هەنگاوێ دەست پێ دەکات – و شۆڕشانی جیهان لە نەختێکەوە بوونە خەرمانێک و دەوەن بوون خۆمان و بوونەتە دار بەڵام ئەوەی گەشە بە خۆمان بدەین و بەرە و ئەو ئاستی پێویست و چاوەڕوانیەی جەماوەر هەنگاو هەڵێنین، لە هەندێ ڕووەوە داوامانەتە دواوە !! بەڵام وەکو حیزبمان دەڵێ : چەوت مل بە هەڵدێرەوەدەنێ ..

ئاواش رژێمە رەگەز پەرستەکەی "صدام"، لە چەوتێتی ڕێبازەکە و مل بە هۆڕی و "غرور"ی بێ ئەندازی سوار چاکە پیاو کوژەکەی بەعس، ملی بە هەڵدێری هەزار بە هەزاری شەڕی "عێراق و ئێران"ەوە ناو پاش ساڵ و نیوێک شەڕ تەنها لە هەفتەی یەکەم و دووەمی پەلامارەکەیدا توانیویەتی مەبەستەکانی بە دی بێنی و لەوە و دوا چەقیوە و ئێستاش دیاردەی چەقین و ئەو "رمال المتحركە"ی بن پێ لە هەڵپەء سواڵی کۆمەکی "شا حوسێنی ئۆردون" وڵاتە کۆنەپەرستەکانی عەرەبی و پاشەکەشێ لە "حقوقنا المشروعە فی المیاه و الارض"دا، لە دەستە و دامانی دەڵاڵە ئیسلامی و وڵاتانی بێ لایەندا دیاری داوە و مەسەلەی رمانی رژێمەکە وەکو "خۆت مەیکە و خوا بتداتێ "دەست هەڵێنج بووە و رژێم دوا ڕۆژانی تەمەنی چەپەڵی پەنجە ژمێر دەکات

!.. ئا بەم جۆرە مەسەلەی "ڕمان –اسقاط" عەرەب ووتەنی "مفروغ منە"وە .. ئێستا زیاد لە بیرە ڕمان، بیری پاشە ڕۆژ و" دوای صدام خۆی" خۆی دەخاتە بەر هەست و هۆشی هەموو دڵسۆزانەوە .. ئایا بۆ پاشە ڕۆژ چ زەخیرەیەکمان خستووە ؟ و چ بیرێکمان کردۆتەوە ؟ و چ بەرنامە و نەخشەیەکمان هەیە ؟!

ئاشکراشە کە سێ دەستە و لایەن مرقیان لە کورسیەکەی "صدام" خۆش کردووە و هەر کەسەی "نۆینەر و دەم و چاوی" سەربەخۆی ئارایش داوە ..

١ – لە بەر ئەوەی مەسەلەی ڕمانی رژێمەکە پتر بە کارێکی دەرەکی دەبێت و سەرئەنجامی شەڕی عێراق و ئێران دەوری کاریگەری تێدا دەبێت ...

بێ گومان "هاو ڕێباز" و "هاوکارەکانی" تەرەفی ئەو شەڕە پتر لە هەر لایەکی تر خۆیان بۆ هەڵخلاندووە و شەش بێشی پێ دەکەن و خەونی سەوز و سووری پێوە دەبینن .. بەڵام تا ئیمڕۆ و بەرنامەیەکی دیاری و گردەبڕ و ئاشکرایان نییە، یان نایانەوێ بیانبێ .. یان هەر خۆیان لەو ئاستەدا نین خاوەن بەرنامە بن و ئەمانە تەنها پاشکۆن و مەسەلەکە دەبێتە مەسەلەیەکی ناوچەیی زیاد لەوەی مەسەلەیەکی عێراقی بێت ..

٢ – هێز و دەستە نەتەوەیی و نیمچە نەتەوەیییە عەرەبیەکان، کە کەم تا کورتێ و بە جۆرێک و شێوەیەک لە شێوەکان – ئەگەر نەڵێین لە زەمانی ئینتدابەوە بە لانی کەمەوە لە دوای گەلاوێژی ١٩٥٨وە – حوکم بە دەست بوون و بۆ چواردە ساڵیش دەچێت بەعس پاوانی دەسەڵات جمگە ئەساسیەکانی "دەوڵەت و سوپای"ی کردوە .. ئەوانەش کە ئیمڕۆ ڕاستەوخۆ، یان لە بنەوە دژی رژێمی "صدام"ن .. پتر دژی "صدام" خۆی و دار و دەستەکەین و ئەگەر نەڵێین لە سەر "بیر و باوەڕکەی" قسەیەکیان نییە و بنکە حیزبی و جەماوەریەکان بە هی خۆیان دەزانن، خۆ "بە چ" بدیل"ێکی تر دوو لە بیر و ئاکاری ئەو ڕژێمەوە ڕازی نابن و هەموو هەوڵیکیان بۆ "دەرباز کردن و پاراستنی ئەوەندەی دەتوانرێ دەرباز کرێت "لە دار و بار و "ترکە"ی بەعسە ..

٣ – دەستەی سێیەم، یان چاتر بڵێین ئیمپریالیزمی ئەمریکی و دام و دەزگا جاسوسیەکانی نێو دەوڵەتی و ڕژێمە خاوەن پەیوەندی و پەیوەندی دارەکانی ناوچەکە، بە دەوری "بدیل"ێک و ڕوویەکی تردا دەخولێنەوە و رزگارکردنی رژێمەکە لە دۆزینەوەی دەم و چاوێکی بەرۆگری "صدام"دا دەبێنن، کە بتوانێ کۆتایی بەو شەڕە بهێنێ و هەندێ باری ناوخۆ هێمنی کاتەوە و ڕژێمەکە لە ژێر "عنوان"و ناوێکی تردا دەستێ بە خۆیدا بێنێ ..

لەولاشەوە هێزە کوردستانی و نیشتمانی و دیموکراسیەکانی کورد وعێراقی بە دیار "قدر"ەوە هەڵتووتاون و زۆر بە داخەوە فرکە فرکیانە بە دوای خۆ هەڵواسین

و خۆ چەمەلغ کردن بە یەکێ لەم سێ دەستانەوە. ئەوانیش هەر یەکەیان کۆمەڵی، دەستەیەکیان بەرچاوگرتووە، کە خۆش بدە و خۆش تاوبن، کە سبەی بتوانن سەری لاکانی تریان پێ بکوتنەوە و هەندێ کێشەکانیان پێ سارد کەنەوە و بە کورتی و کرمانجیەکەی بیان کەنە "جاشێکی محترم!!».

ئێمە ناچارین لەم پلان و بێ دەنگی و نەزۆکییە بە دەنگ بێن و راستیەکانی بە رووتی و روونی بخەینە پێش چاوان ..جارێ بە نیسبەت گەلی کوردەوە .. بە هیچ جۆرێک هیچ خێرێکی زیاتر و چاتر لەوانە چاوەڕوان ناکرێت .. هەر تەنها بە بەڵگەی ئەوەی کە کاتی خۆی هەر ئەو "صدام"ە لە سەر حوکمیش بوو، کە ناچار بوو سەر بۆ کوتەکەی شۆڕشی کورد شۆر کات، لە ژمارە "٤٠٠"ی ١٩٦٩/١٢/١٧ و ژمارەی ١٩٦٩/١٢/٢٢ی رۆژنامەی "الثورە"دا و لە چەند وتارێکی دوای ئەمانەشدا بێ پێچانەوە دانیان بەوەدا ئەنا کە (گەلی کورد لە کوردستانی عێراق بەشێکە لە نەتەوەی کوردی بەش بەش کراو و مافی دیاری کردنی چارەنووسی خۆی هەیە)، کەچی ناوەرۆکی "حوکمی زاتی"یەکەی ئەوەیە کە – ناچارانە – چەکی ڕمانی رژێمەکەمان بۆ بەرز کردۆتەوە ! ئەوەی پەنجەمان بۆ کێشا زەمینەی فیکری ڕێکەوتنی ١١ی ئازاری ١٩٧٠بوو، کاتێ بەعس حیزبە عێراقی بە نەتەوەیی و پێشکەوتوخواز و دینیەکان پاش "١٣ سیزدە" سالی نەحس چییە ؟ و کامەیە ؟!.

جگە لە بەند و باوە درۆیینە دەست بڕانە هیچ و پووچەکەی" هەموو برا بن " و "فەرقی ئەم و ئەو نییە لە ئیسلام "دا .!!جا دەبێ چ خێری لە فەسالی نەڕسکاوی ئەمانە چاوەڕوان بکرێت و هەر لێستاوە "سەد رەحمەت لە کفن دزی پێشووی گەرەگ نییە ؟!».

ئێمە کە ئەمە دەڵێین، باوەڕمان بەوەیە کە کورد خوێنی خۆی لە سەخت ترین بار و لە دژوارترین هەڵ و مەرجدا بۆ بەچکە بەرازێکی کوڕی بەرازێکی تر نەڕشتووە و ئیتر با بەس "کوڕی خۆمان بکەین بە قوربانی کچی خەڵکی" و خۆمان و بۆ خۆمان بیرێک لە دوا رۆژ نەکەینەوە ...

بۆ کەلە پیاوەکانی کورد، هێز و کۆڕ و کۆمەڵە سیاسیەکانی بیر لەوە ناکەنەوە لە گەڕەلاوژی و بارێکی شێواوی جەنگەی روخانی رژێمەکە سوود لەو هەلەوەرنەگرین و ئەوەی ناو دلان کە ناوێرین لە ترساندا بە زماناندا بیهێنین، دەستی بدەینێ و بیکەنە "أمر الواقع"ێک ؟؟ بۆ نابێت ؟!

ئێمە لێستاوە دەترسین هەبن : مایەکە و تۆبە و بە (موشەی) خۆیان و بەگێتییەکی نۆکەری هەستنەوە و مەسەلەکە لە جەماوەرەکە و لانە دڵسۆز و شۆرشگێڕەکانیش تێک بدەن !!.

ئێمە لەوە دەترسین "کورسی و مەقام" خەونی سەر پێخەفی نەرم، لە سەر حسابی مەسەلە بنەڕەتی و مافە نەتەوایەتیەکانمان سەد و یەک مەزات خانەی کورد فرۆشی گەرم کات و خەڵکەکەش بووە تا بە هۆش خۆیدا دێتەوە چاو بنوقێنێ، یان چاوی بە رووکەش تەراویلکە پێ بکەن !!

ئێمە لەوە دەترسی لیستاوە هەبن وەکو "دێزە" – تۆپینی خۆیان و زەرەی ساحێب –یان بۆ دوا رۆژ ئامادە کردبێت و شەڕە کورسی و رقی شەخصی و بەرژەوەندی تەسکی حیزبایەتی کاری نارەوا و رابردوو ئاساییان پێ بکات ..

ئێمە لەوە دەترسین، هەقمانە و دیاردەشی هەیە، ئێستا و لە ژێر ئەم بار و دۆزەخەدا پێکەوە نالکێین !!. سبەی ئەگەر دەسەلاتدارە تازەکەی بەغدا چاو بڕکێیەکی لە گەڵ لایەکدا کرد، چۆن کوردستان دەکەنە گۆمی خوێن ؟!. خەڵکی بە شەرەف و رابەرانی دڵسۆز و پیاوە سیاسیەکانی کورد و عێراقی تەجربەی تاڵی بەعسیتان لە یاد نەچێت – کەزەمینە و بار و هەڵ و مەرجێکی لەم کەم رەخساو تریشدا – توانی دەستی هەموان لە بنی هەمانەکەوە دەربکات و هەموان پاش بەتاڵ دەرچن !!. بۆیە ئێمە بەو پەری دڵسۆزی و بەتەنگەوە هاتن و لە ڕووی بینینی مەترسی گەورەی دا هاتووو ئەمانە دەخەینە روو و داوا دەکەین کە ...

١–(بەرەی چوارەم) کە بەرەی نیشتمانییە دڵسۆزەکانی کوردستانی و عێراقین بکەونە خۆ و هەر سێ رێگە و "بدیل"ەکەی دی رەتکەنەوە و بە ڕووی پلانە ناوچەییەکان و نێو دەوڵەتیەکاندا بوەستنەوە.

٢ – بڕبڕەی پشتی (معارضە)ی راستەقینە و جەماوەری کوردستانی و عێراقیشن دەست بەرداری پێکدا چوون و پێکدا کەوتن و یەکدی کوشتن بن و بە زوویی و زۆر بە زوویی دەست لە ناو دەستی یەک نێن و بتوانن خۆ بکەنە "پۆڵ – قطب"ی کۆکردنەوەی "معارضە"ی نیشتمانی پاک و دڵسۆز و ناوابەشەی عێراقی..

٣ – بە "تحدید" هێزەکانی (حیزبی سۆشیالیستی کوردستان – عێراق، پارتی دیموکراتی کوردستان، یەکێتی نیشتمانی کوردستان، و پارتی سۆشیالیستی کورد"پاسۆک") وەکو چوار لایەنی کوردستانی لە سەریانە هەموو رابردوویەک بە لاوە نێن و لەبەرەیەکی کوردستانیدا خۆ رێک خەن .

– حیزبی شیوعی عێراقی تێکۆشەر، کە وەکو حیزبێکی عێراقی، پەیوەندی دار بە کێشەی کورد و خاوەن جەماوەر و ناو و ناوبانگێکی ناو خۆ و دەرەوە دەبێت دەوری کۆکردنەوەی هێزە کوردستانی و عێراقیەکانی ببینی و بە لای ئێمەوە بەرەی چوارەم پێویستە (بەرە کوردستانی و حیزبی شیوعی عێراقی و هێزە پێشکەوتوخوازە نەبەستراوەکان) بێت و ئەم ئەرکەش بە حوکمی هەڵکەوت و دەور و دار و باریەوە

دەکەوێتە سەر ئەستۆی حیزبی شیوعی عێراقی .. هەرچەندە برایان لەم بارەیەوە شوێن دەستیان دیارە بەڵام ئیمڕۆ پەلەی گەرەکە نەبادا تا دەڵێین (بەرسیلە) بۆ نەخۆشەکەمان «ترێ»ش نەما بێت و بووبێتە «مێووژ» ئەو کاتە «خۆشاو» لەرز و تا ناکوژێ بەڵکو نەخۆشەکە تووشی سێ بەڕۆ دەکات !!

دیارە ئێمە لە حسێبی ئەم "بەرە" نیشتمانییە راستەقینەیە کەس دەرناهاوێژرین و هەموو دڵسۆزێکی نیشتمانی بەرچاو و روون تێ دەخوێنینەوە، لە پێش هەموانیشەوە هێزە ئاینییە بەرچاو و روونەکان بەو مەرجەی پێیان وا نەبێت ئێستاش "ڕۆستەم!!" و لە گەڵ ڕەوتی مێژوویی و ئیرادەی جەماوەر و سەنتی هێزە سیاسیەکاندا بگونجێ و بسازێن ..ئەگەر ئەمەش نەکرا، ئەوا ئۆباڵی، هەنگاوی ئازایانەی شۆرشگێڕانەی پێویست بە نیسبەت کوردەوە کە "دەوڵەت"ە، ئەگەر نەنرا لە ئەستۆی ئەوانەیە کە "توانایان هەیە و غیرەتیان نییە»!!.

خودایە تۆ و جەماوەر بە شایەت دەگرین، ئەوەی پێویستە و دەشێ بووترێت :

ئـیـش کـە ڕووی لـە هــەورازە ســەرەو لـێـژی نـەکـەی
بـیـری ووردیـشـی دەوێ هــەر بـە دوعــا و نـوێـژی نـەکـەی !!

ووتوومانە و بە دەنگی بەرزیش دەیڵێین
أللهم أشهد، هل بلغت؟!

شادەمارە سەرەتاکانمان

١٢-ئاشتی و ئاسایش لە کوردستان و جیهاندا مەبەستمانە.

شەڕە و پشێوی و جەنگ زادەی زۆر زۆرداری و چەوساندنەوە و خۆسەپاندنە و هەردەم دەستە و چین و بیر و کەسانی زۆردار و ناڕەوا و ستەم بەر بۆ راگرتنی باری ناڕەوای زۆر و چەسپاندنی خوازی ناڕەوا و هێشتنەوە و بەردەوامی چەوساندنەوە پەنا دەبەنە بەر شەڕە و فەرتەنە و کوشتار .. هیچ بارێکی چەوت بێ زەبر و زەنگ هەڵناستێ و بەردەوام نابێت، بۆیە هەمیشەزوڵم و زۆر و چەوساندنەوە و داگیرکردن ئاوێتەی ستەم و چەوساندنەوە نەبێت و چارەنووس و سەرئەنجامی شەڕ و جەنگ دەبێت و هەر بەوەش کۆتایی دێت و سەری تێدەچێ ..

لە سەرێکی دیکەشەوە لە بەر هەڵکەوت و خەسڵەتی خودی زۆر و چەوساندنەوە و ناڕەوایی تاکە رێگەی بەرگری لە خۆکردن و لە سەرخۆ کردنەوە و ڕەتکردنەوەی و پاکتاوکردنی زۆر چەوساندنەوە و هەر جۆرە دەم هەستی و دادۆشینێک ناڕەزایی و مل نەدان و ڕاپەڕین و شۆڕشە، کە باڵاترین شێوەکانی بەرەنگاربوونەوەی شەڕ و جەنگی ناڕەوا شۆڕشە .. هەموو ئەو هەوڵ و تەقەلادانەش بۆ نەهێشتن و پاکتاوکردنی یەکجاری و هەتا هەتایی شەڕ و زەبر و زەنگە لە سەر گۆی زەوی.

ڕاپەڕین و شۆڕش و جۆرە رەواکەی شەڕە و جەنگە کە گەلانی ژێر دەست و چەوساوە و زەحمەتکێشانی هەر نەتەوەیەک و بەرەی گەلان و ئاشتیخواز پەنای دەبەنە بەر بۆ رەت کردنەوە و بنەبڕکردنی شەڕ و جەنگەی ناڕەوا..

ئەم جۆرە وەکو شۆڕشگێڕێکی ناسراو دیاری کردووە، دوو جۆرە شەڕ و جەنگ هەیە، یەکەم:

شەڕ و جەنگی ناڕەوا کە داگیرکەران و چەوسێنەرەوا و بەرەی ئیمپریالیزم هەڵگیرسێنەر و بزوێنەر و خاوەنی .. دووەمیان :

شەڕ و جەنگی رەوایە کە کەرەسە و ئامرازی لە سەر خۆکردنەوەی زەحمەتکێشان و بەرەی پێشکەوتووخواز و گەلە .. ئێمە دژی یەکەمیانین و بە شێوازی دووەم بەرەنگاری دەکەین و شەڕی ڕەوایی نیاز، شەڕ بۆ شەر نییە لە خۆیدا رێگەیەکی سروشتی و باڵای چەسپاندنی ئاشتی و ئاسایشە و تاکە شێوازی هەڵتەکاندنی زوڵم و زۆرە. ئێمە شەڕی سەربەخۆییمان لا پەسەند تر و پیرۆز ترە لە ئاشتی و بێ دەنگی و ژێر دەستەیی مل کەچی .. شەڕی ڕەواما بۆ چەسپاندن و بەرقەراری ئاشتی و ئاسایش و برایەتییە ئەگەر نرخی ئاشتی ژێر دەستەیی و مل کەچی و چەوساندنەوە بێت، شەڕ چۆن بێت و چی تێ چێت و سەرئەنجامی چی بێت لامان پەسەند ترە...

ئێمە پیشمان وایە شەڕ و جەنگ دوا هەوڵ و شێوە و ڕێگەی ناچاری بەرەنگاربوونەوەی ناهەقە بۆ چەسپاندنی خوازی جەماوەر و ریشە کێش کردنی چەوساندنەوە و زۆر .. لەم سەردەمانەدا لە بەر بەرزبوونەوەی ئاستی هۆشیاری و ڕۆشنبیری جەماوەر و بەر هەست کەوتنی ماف و ڕەوا و داوا ڕەواکانی وزۆر بوونی لایەنگرانی گەل و دەستەی شۆرشگێڕ و بیری مرۆڤ و دۆست و خەڵک و خۆازی پیاو چاک و خێرمەند و ریسوا بوون و دەست کەوتنە رووی داگیرکەران و چەوسێنەران و پەیدا بوونی بەرەی گەلان و لە سەرو هەموویانەوە گەلاڵە بوون و شەختە بەستنی هەستی نەتەوایەتی و کۆمەڵایەتی جەماوەر و بەرەبەرە قاڵب بەستنی لە چوار چێوەیەکی عقائدی و فیکری و فەلسەفیدا .. چەندین هۆ و هوکاری دیکە مەسەلەی گۆڕان و گەشە ونەش و نمای کۆمەڵگە و پاکتاوکردنی باری داسەپێنراو و دژ بە هەست و بیر و بەرژەوەندی مرۆڤ و بەدیهێنانی ئازادی و سەربەخۆیی و دادی کۆمەڵایەتی و شۆشیالیزم و کۆمەڵگە بێ چەوساندنەوە .. ڕێ و شوێنی دیکەی هێمن و ئاشتی ئامیز و شێوازس جوێ جوێ وەکو دەست کێشانەوە لە کار و مانگرتن و خۆپیشاندان و ڕێ پێوی و مانگرتنی گشتی و هەڵبژاردن و هەتا پەڕلەمان سازی و ..لە زۆر کات و شوێن و هەل و مەرجدا دەتوانی بارێک بگۆرێتە سەر بارێکی پێشکەوتوو و چاتر و (أصلاح)ی بەرەبەرە مل بە گۆرینی بنەرەتیەوە بنێت.

یان لە هەندی حاڵەتدا سەرەتا و ڕێ خۆشکەرێکە بۆ بەرپابوونی ڕاپەڕین و هەتا شۆڕشی چەکداریش .. دیارە ئەم لاری و شێوازە هێمنانە هیچ لە نرخ و بایەخ و پێویستی شۆڕش و جەنگ کەم ناکاتەوە و هەر باری ئیمرۆی جیهانی زۆر جار پێویستیان دەکات .. بەڵام ئەوە دەمێنێتەوە کە دەستە شۆرشگێڕ و دڵسۆز و جەماوەرییەکان نە ڕێ بدەن بەوەی کە بارێکی شۆرشگێڕی و بە چاوبەست و فشە ماف و "أصلاحاتی" کەم و سەراویی لە بار ببرێت و یان سارد کرێتەوە.....

و نە ڕێگە و شێواز هێمنی و لە سەر خۆکانیش بە تەواوی و بەلاوە بنێن و سوودی لێ وەرنەگرن، بە کورتیەکەی شەڕ کە شادەمار و بنکەی بوونی زۆر و چەوساندنەوە و داگیرکەریکە و بە نەمانی شەڕ و بەرقەراری ئاشتی گەورەترین و کاریگەرترین کەرەسەی شەڕ خوازان لە بەین ----- لە هەمان کاتدا شەڕی ڕەوا و پێویست پلەی هەرە باڵای بەرەنگاربوونەوەی ناڕەواییە و نابێت لە کاتی پێویستدا هەڵویستە و دوو دڵی بەری پێ بگرێت.شەڕ خۆی لە خۆیدا مەبەست نییە تەنها ئامراز و کار و ڕێگەیەکە و هۆیەکە بۆ چەسپاندنی ئاشتی، بۆیە ئاشتی خۆی دەبێتە مەبەست و ئامانج و ڕێگەکانی گەیشتن بە ئاشتی لە هێمن ترین و ساکارتریفیانەو، تا دوا پلەکانی ناچاری کە جەنگ و شۆڕشە، هەر یەکەی بە پێ بار و هەل و مەرج و هەڵکەوت پێویستن و دەبێ بگیرێنە بەر ..

بۆیە ئێمە ئاشتی و ئاسایش لە کوردستان و جیهاندا مەبەستمانە.

١٣- دژی چەوساندنەوەی مرۆڤین (کە کورد بەشێکە لێ) بە هەر شێوە و ڕێگە و لە ژێر هەر ناووبۆ هەر مەبەستێک بێت.

چەوساندنەوە بریتییە لە بەرگرتن بە خواز و خواستی مرۆڤ، حاڵەتی کپکردنەوە و فزە لێ بڕینی ویست و خوازی مرۆڤە، بەرەنگاربوونەوە و هەوڵی نادروست و نابەجێ گۆڕین و شێواندنی هەڵکەوت و خەسڵەتە خۆرسکیە ڕەواکانی مرۆڤە . چاوبەست و دادۆشین و بە هەڵەدابردن و سوار مل بوونی مافە سروشتی و یاسای کۆمەڵایەتی و ئەخلاقیەکانی مرۆڤە . چەوساندنەوە چەندین شێوە و شێواز و ڕەنگی بە خۆیەوە گرتووە و چەندین ڕوو و لایەن و ناوەڕۆکی کورت و توند و نەرم و پەتا و پەت و داپۆشراوی هەیە، لە بارێکی نەفسی و فەلسەفی و بۆچوونی خۆ بە زڵ گری و چاکێتی و هەموو جۆرەکانی جیاوازی تیۆریە و تا دەگاتە پلە هەرە دڕندانە و دزێوەکانی رەفتار و کرداری بە زۆر سەپاوەوە دەگرێتەوە دەشێ و هەڵدەکەوێ لە هەموو سووچ و جەمسەرەکانی بوونی تاکایەتی و کۆمەڵایەتی مرۆڤدا پەپکە بکات و سەر هەڵبدات بە رادەیەک تا چەوساندنەوە خۆیی (زاتی)یش دەگرێتەوە کە بەشێکە لە نەخۆشیە دەروونیەکانی مرۆڤ و کۆمەڵ بەرپرسیارە هەتا لە نەهیشتن و چارەسەری ئەم نەخۆشیە تاکانەش، وەکو (سادیەت و شیزۆفینیا و ماخۆلان و ماسۆشیەت و رق لە خۆبوونەوە ..).

هەموو کێشە و گرفتی مرۆڤیش و هەوڵ و چالاکی و خەبات و کۆششیش لە مل ملانیە و بەرەنگاربوونەوە و رەت کردنەوە و دژایەتی چەوساندنەوە دەچەقی بەستوە و کۆبۆتەوە .. مێژووی مرۆڤایەتی بریتییە لە هەوڵ و جەنگێکی بێ بڕانەوە و سەرتاسەری بەردەوام دژی چەوساندنەوە.. دیارە لە سەردەمانی تاریک و ستەمکاریدا ماکەکانی چەوساندنەوە هەمووی یان زۆربەی زۆری پێکەوە بوون و ئاوێتەی یەکن . بام لە هەر سەردەم و دۆخ و بارێکدا یەکێکیان یان هەندێکیان لەوانی دیکە یاری تر و بەرهەست تر بووبێت، یان هەندێکیان نەمابن و لە بەین چووین و بە زوو یەکیان یان زیاتریان سەرئاو دەکەوێت و شوێنیان دەگرێتەوە، بی مانیش هەر هەموویان لە یەک ئاستی توند و دزێوی و هەراس کردندا نین، لام دەمێنێتەوە ئەوەی کە هەر یەکەیان یان بەرهەست ترینیان کێشە و گرفتی مرۆڤەکەیە و بەربەستی تەواو بوون و رەهابوونی مرۆڤایەتی مرۆڤەکەیە و تا سەر سەری چەوساندنەوەی (نەتەوایەتی، چینایەتی، کۆمەڵایەتی، ئاینیی، بیر و باوەڕ و دەروونی و .. و ...) ریشەکێش نەکرێت مرۆڤ پێیە نەوەتە دوا پلەی خوا و سروشت بۆی دیاری کردووە کە (خلیفه الله علی الارض) و کە عامیلی ئیجابی سەر گۆی زەوی»یە بە ناتەواوی دەمێنێتەوە و لەقە ...

لەمەش لەو بەهەشتە خەیاڵی و ئاوازە شاعیرانە نییە کە زۆر جار لە خۆش بینی ریک یان لە بەر مەبەست و خوازێکی چەوت یان چەوتێنراو دەنەخشێندری و "کن فیکن" و گاڵوکەکەی موسی نایەتەدی بەڵام رەوتی مێژوویی هەردەم بەرەو پێش چووی مرۆڤایەتی بەرە و ئەو کار و ئاسۆیە دەچێت و هەڵکەوت و فەلسەفەی بوونی مرۆڤ و دیاردە مێژووییەکانە ئەو راستیە دووپات و سەد بار دەکەنەوە کە مرۆڤایەتی لە سەرەڕێی ئەو نیاز و مەبەستەدایە و هەموو چالاکی دی و مەعنەوی مرۆڤ هەنگاوی بەرە و ئەو مەبەست و چارەنووسە...

بۆیە ئێمەی پاسۆک، لە سەرێکەوە دژی هەموو جۆرە چەوساندنەوەیەکی مرۆڤین لە ژێر هەر ناو و بۆ هەر مەبەست و بە هەر ریگەیەک بێت، پێوانەشمان وازی ڕەوا و هەڵکەوتی خۆڕسکی مرۆڤە .. لە سەرێکی ترەوە باوەڕمان بەوە هەیە کە دوا پلە و چارەنووسی مرۆڤایەتی – لە گەڵ هەموو رۆچوون و پاشە کەشەیەکی کاتی رەوتی مێژووی مرۆڤایەتی – گەیشتنە بە باری بێ چەوساندنەوەی هەتا هەتایی و پاکتاوکردنی چەوساندنەوەیە لە هەموو جیهاندا بە پێ ئەو قۆناغ و هەل و مەرجی مێژوویی هەڵکەوتوو ...

با لەم نەورۆزدا

بناغەی تەبایی و (مافی دیاری کردنی چارەنووسمان). دابڕێژین

ئەی جەماوەری زەحمەتکێش و ڕاپەڕیووی کورد ...

دڵسۆزانی بە شەرەفی بە تەنگەوە هاتوو ..

لە بارێکی وەکو ئیمڕۆی کوردستاندا، نەتەوەکەتان بە ڕووی داگیرکەرە چەوسێنەرەوەکەیدا ڕاپەڕیوە، و توانیویەتی دەستی ڕەشی ستەم و داگیرکەری لە بناوەبڕێ، و لە گەڵ یەکەم گوڵاڵەی بەهاردا خۆری ئازادی و سەربەخۆیی هەڵێنێ .. لەو ڕۆژەوە هەموو ساڵێک، لە سەرتاسەری کوردستاندا لە یادی ئەو ڕاپەڕینە مەزنە دەکرێتەوە و بۆتە خۆراکی ڕەوانی نەتەوەکەمان .. ئێمە لە کاتێکدا پیرۆزبایی جێژنی پڕشکۆی نەوۆرز لە جەماوەری نەتەوەکەمان دەکەین و پەیمانی سووربوون و کوڵنەدانی بۆ نوێ دەکەینەوە .. بانگی هەموو هێزە شۆڕشگێڕ و دڵسۆزەانی کوردستان دەکەین بۆ بەلاداخستنی هەموو ناکۆکی و ناتەباییەکانی نێوانیان و یەکخستنی ووزە و توانایان و دەست بەرداربوونی خۆکردنە پردی ئەم داگیرکەرەیان ئەو دوژمنە و داڕشتنی سیاسەت و ڕێبازێکی کوردانە . پێویستە پەیوەندی نێوان هەموو هێزە سیاسیەکانی کوردستانی گەورە، لە سەر بناغەی پێ نانە قۆناغێکی نوێیەوە و دەرچوون لە تەنگ تیلە و چوار چێوەی تێ ترنجێنراوی فشە ماف و مەسلەت بازانەی وەکو "حوکمی زاتی و خود گەردانی" .. دەبێ وەکو نەتەوەیەکی سەربەخۆی خاوەن هەموو خەسڵەت و خصوصیاتەکانی نەتەوە و وەکو هەموو گەلانی جیهان ویرای دەربڕین و داواکاری جەماوەرکەمان ببێت کە "مافی دیاری کردنی چارەنووس"ێتی و پەتا و پەت ڕزگاری و یەکگرتنەوەی کوردستانی گەورە لە بەر چاوبگیرێ ...

جەماوەر بە شەرەفی کورد .. بۆ ناپرسن، لە چ دۆزەخ و قوژبنێکی دنیادا و کەی "حوکمی زاتی" مافی گەلان بووە؟! لە کوێ چارەی کێشەی نەتەوایەتی نەتەوەیەکی بیست و پێنچ ملیۆنی وەکو کوردی کردوە؟! بۆ دەبی لە لای «فەلەستینیە» براکانمان و لای نەتەوەی عەرەبی دراوسێمان پیلان و خەیانەت بێت ؟ کەچی ئێمە بیست و یەک ساڵ کوری کوردی بۆ بە کوشت بدەین؟! خۆ ئەگەر بار و هەل و مەرجی بیست و یەک ساڵ لەمەوبەر هەر ئەوەندەی هەڵگرتبێ و خواستی، ئیمڕۆ ئەو بارە سەر لە بەری لە هەموو ڕوویەکەوە گۆڕاوە و بارەکە خۆی داوای شتێکی دیکە دەکات ؟ ئەوە نییە دۆست و دوژمنانما لە دنیادا سەر لە مەتەڵی خۆنوساندن بە حوکمی زاتیەوە دەرناکەن و یەکێکی وەکو «برادەر معمر القزافی «دەبێت بڵێ کورد مافی «دەوڵەت و

کیانی سیاسی» خۆی هەیە و هەتا پیلانەکانی ئیمپرپالیزمیش ئیمڕۆ لە ژێر پەردەی فشە مافدا نەماوە ؟... ئەدی بۆچی و تا کەی لەم فاقە گلاوەی نیوە مافەدا بین ؟

جەماوەری راپەڕیوی کورد .. ئەگەر تاکە یەک هۆ هەبێت بۆ ئەم "قصور"و ناتەواویە شەرم هێنەی بزووتنەوەکانتان، ئەوەیە کە تا ئیمڕۆ دۆست و هاوکاری داگیرکەرێکین لە هێزێکی برای کورد زیاتر .. و پوازی کوردی دەمانقڵیشێنێ و نایەڵێ نە لایەنە سیاسیەکان و نە ئیوەش پشوتان هەڵێ .. لە بەر ئەوەیە بازاری شەڕی برا کوژی، لە بەر مەبەستی شەخصی و فیتی داگیرکەرێک لە کوردستاندا بازاڕی گەرمە ..لە بەر ئەوەی کە دەتوانین بە چاوداگرتنێ لە هەموو تاوانەکانی داگیرکەر خۆش بین، بەڵام ئامادە نین بیرەوەریە کۆنە ناڕەواکانمان لە بیروەچی !.

بۆیە تا هەموو هێزەکانمان یەک نەخەین و کورد و کورد نەکەینە برا و گیانی "پێش ئەوەی هەر شتێ بین .. دەبێ کورد بین" لە ناخماندا رەگ دانەکوتێ و چارەنووسی خۆمان و بیر و باوەڕکانمان بە نەتەوەکەمانەوە نەبەستین .. ناتوانین سوود لە هیچ هەڵ و دەرفەتێکی ناوخۆ و دەرەوەی هەڵکەوتوو وەرنەگرین و کەسیش ناتوانێ دۆستایەتیمان بکات و هەر دەبێ بۆ "حوکمی زاتیە" دوا بڕاوەیەک روڵەکانمان بە کوشت بدەین، هەر لە شوێن خۆشمان راوح دەکەین !!

دەبا ئەم نەورۆزەمان بکەینە نەورۆزی برایەتی و یەکێتی و هاوکاری با بە هەمووومان خۆرکەی شەڕی براکوژی و کورد کوژی لە گۆڕ نێین. با پێکەوە دروشمی راستەقینەی شۆڕشی میللی و داواکاری جەماوەر کە "مافی دیاری کردنی چارەنووسیەتی" بەرز کەینەوە .. و دەست بەرداری نیوە ماف و سازش کاری بین ..

ئەوەی ئەمەش نەکات روو رەشی لای خوا و کورد و مێژوو بێت.

دابمەزری کیان و دەوڵەتی کوردی ..

سەرکەوتن بۆ بیر و باوەڕی پیرۆزی کوردایەتی

مردن بۆ دوژمنانی داگیرکەر ..سەرکردایەتی گشتی سۆشیالیستی کورد"پاسۆک" / نەورۆزی ٢٥٩٤.. بەهاری ١٩٨٢

{{ فەرهەنگۆک}}

١ – بۆرژوا – بۆرژوازی bourgeoisie

ووشەیەکی فەرەنسییە، کە لە سەرەتاوە بەو کەسانە دەوترا کە لە (چینی ناوەند) بوون ئەمانەش هەموو رۆشنبیران و کاسبکاران و ئەو شارنشینانەی دەگرتەوە کە زەوی و زارِیان بووە و بەم پییە و بە پێ یاسای ئەو رۆژە مافی سیاسیان بووە، بەڵام پاشان ئەم زاراوەیە، جگە لە چینی کریکاران بە هەموو دەستە و توێژاڵەکانی دیکە دەوترا و تا هەندێ جار مەبەستی (سەرمایەداران) دەگرێتە خۆی .. لە زمان و ئەدەبی مارکسیزمدا هەموو (سەرمایەداران و کاسبکاران و رۆشنبیران و دوکانداران و ئەوانەی کاری ئازادیان هەیە و موچە خۆران)یش دەگرێتەوە، وەکو چینێک بەرانبەرە بە "چینی کریکاران" پرۆلیتاریا کە تەنها "هێزی بازوو" یان هەیە کە بیفروش و بگوزەرێن .. لە بەر ئەوەی سنووری چینەکان بەو جۆرە گردەبریەی تیۆری دیاری ناکرێت و بە پێ بار و هەل و مەرج و رۆژگار و کات و شوێن دەگۆڕی هەر بۆرژوا خۆی کراوەتە (بۆرژوای گەورە – کە سەرمایەدران و خاوەن کارگەو کەرەسەی بەرهەم هێنانی قورس) دەگرێتەوە، و "بۆرژوای ناوەندی – کە موچەخۆر و بەڵیندەر و پزیشک و ئەندازیار و بەرێوەبەرانی ئیداری و هەندێ توێژالی جوتیارە مولکدارەکان" و "بۆرژوای بچووک – کە جوتیاران و کاسبکاران و دوکاندار و دەست گێڕ و موچە خۆرە بچووکەکان" دەگرێتەوە .. دیارە ئەم سنوور بەندیەش تەنها لە رووی تیۆریەوە راست دەردەچێ و زاراوەکە کە پتر لە راستێتی علمی و عملییەوە زاراوەیەکی ئایدیۆلوجیە و بەری تاوتوکردن و لێدانی پێوەیە .. بەڵام دەتوانرێ بۆرژوا چین و توێژاڵ و تاکە چەوسێنەرەوەکان بەکار بێت و پتر ناوەڕۆکی هەڵکەوتێکی کۆمەڵایەتی بدرێتێ بەوەدا، کە چەوساندنەوە مۆرکی زاراوەکە بێت . واتە چەوسێنەرەوان بۆرژوا بن و چەوساوان زەحمەتکێش و رەنجدەر ...

٢- دیماگۆکی – چاوبەستەگی -demagogie

هەرچەندە ئەم زاراوەیە لە ووشەی دیماگوگیا (demagogia)ی یونانیدا بە مانای (چاوساغی مەردم)یان "رێ نیشاندەر" هاتووە و بە ڕابەڕانی جەماوەریان دەوت و هەندێکی وەکو "پزیکلیس و دیموستنس و شیشیرونی سیاسەت مەدار"انی یۆنانی، بە رێ نیشاندەری جەماوەر (دیماگوگ) دەناسران، بەڵام ئیمڕۆ وەکو زاراوەیەکی سەردەم زۆر دوور لە مانا ئەصلیەکەی بەکار دێت، یان هەر دروست پێچەوانەی ئەو

مانایە دەبەخشێ .. ئیمڕۆ بە کەسێ دەگوترێ "دیماگۆگی"کە پەنا بەرێتە بەر هەست و نەستی خەڵکی و بە چەوتی بە کاری بێنێ، کە جۆرێکە لە چاوبەستەگی و عەوام خەڵەتاندن ..

لە سیاسەتیشدا وەکو پەندە کوردیەکەی دەڵێ :"چاک دەڵێ و خراپ دەکات"یان قسە عەرەبیەکەی "قول حق یراد بە الباطل"دێتەوە، بەوەیدا کە هەندێ راستی بەرچاو جەماوەر خرێت، تا لە هەست و جۆشی جەماوەرەکە بۆرژوا مەبەستی تایبەتی و خەراپ کەلک وەرگێرێت.

٣ – دیموکراسی : democracy

لە لێدانی دوو ووشەی یۆنانیەوە هاتووە، کە«demos»بە مانای خەڵک، گەڵ و «kratin» بە مانای دەسەلات، حوکم دێت، پێکەوە "دەسەڵاتی گەل، حوکمی گەل" دەبەخشێ ..

ئەو سەردەمەی ئەم زاراوەیە لە یۆناندا پەیدا بووە، تەنها مەبەست لە دیموکراسی سیاسی بووە، کە لە سەدەی پێنچەمدا لە ئەسینا بە بەشداری راستەوخۆی دانیشتوان لە دانانی یاسادا (جگە لە ژنان و کوێلەکان کە ئەم مافەیان نەبووە) و هەڵبژاردنی فەرمانڕەوایاندا پێرەوی کراوە، لە رۆماشدا ماوەیەکی زۆر لە سەردەمی کۆماریدا و تا پەیدابوونی نەزمی ئیمپراتۆری زۆر رووی ئەو دیموکراسیە پارێزراوە .. بەلام لەو سەردەمانەشدا زۆر رۆشنبیر و فەیلەسوف هەبوون کە بەم حوکمە قایل نەبوون و لەوانە (ئیفلاتون، حوکمی دیموکراسی پەسەند نەکردووە، لەوەوە کە رەشەخەڵکی ناتوانن رێگەی دروست و هەق بگرنە بەر و پتر هەست و نەستیان زاڵە بە سەر عەقڵ و کەماڵیاندا .. بەلام ئەریستۆ ئەم جۆرە حوکمەی بە "چاکترین خەراپ" یان "کەم بەدتر" لە قەڵەم داوە .. لە دوای کۆماری رۆماوە تا سەدەی شازدەهەم بایەسەی حوکمی دیموکراسی کوژاوەتەوە و تا لە پاش "أصلاحی دینی" و پەیدابوونی دەوڵەتە نەتەوەییەکانەوە دیموکراسی پەڕلەمانی تازە، لە شێوەی بەشداری بەشێک لە گەڵ و دیاری کردنی دەسەلاتی بێ سنووری پاشاکاندا هاتۆتە کایەوە، چینە پێشکەوتوەکان و رۆشنبیران و پێشکەوتوخوازان لە مل ملانێکی سەخت و دژواردا لە گەڵ کۆنەپەرستان و لایەنەگرانی محافەزە کاردا بوون و بە چەندین هەوڵ و کۆششی گران توانراوە بەرە بەرە زۆربەی مافەکانی گەل لە (ئازادی و دیموکراسی)یدا بە دەست بێت ..

بیری سەرەتایی و بنەڕەتی دیموکراسی نوێ دەگەڕێتەوە بۆرژوا سەرەتاکانی شۆڕشی (پیوریتان)ەکان و کودەتای ساڵی ١٦٨٨ لە بەریتانیادا، کە بووە هۆی لە ناوبردنی "جیمسی دووەمی" شای بەریتانیا و رەتکردنەوەی بیری کۆنی "تیۆری

مافی خودایانه"ی پاشاکان – که پییان وابوو مافی دەسەڵات و حوکمی پاشایانەیان مافێکی پێ بەخشراوی خودابیەو کەس بۆی نییە بەشداری شا بکات لەم رووەوە .. بەڵام دەتوانرێ شۆڕشی فەرەنسای ۱۷۸۹ بە گەورەترین سەرکەوتنی دیموکراسی دابنرێ، ئەو شۆڕشە مەزنە دروشمە بە ناوبانگەکەی (ئازایەتی و برایەتی و یەکسانی) بوو، لە تا ئیمڕۆش بەردی بناغە و ناوەرۆکی نەگۆڕێ دیموکراسیە، لە برە و پێدان و بەرچاوخستن و فراژو کردنی بیر و باوەڕ و تیۆری دیموکراسیدا، فەیلەسوف و بیر رووناک و پیاوچاکان رۆڵی گرنگیان دیتوە، لەوانە "جۆن لوک" لە ئینگلترا و "ژان ژاک رۆسۆ و مۆنتسکیو" لە فەرەنسا شوێنی دیاریان هەیە .. کە کتێبە بە ناوبانگەکەی رۆسۆ "گرێ بەندی کۆمەڵایەتی – بریار دادی کۆمەڵایەتی – العقد الاجتماعی" بۆرژوا یەکەم جار بە قوڵی و فراوانی مافە بنەڕەتیەکانی "تاک"ی بەرانبەر دەوڵەت و کۆمەڵشی کردۆتەوە و دەرخستووە .. دیسانەوە بە سەردا هاتنی "شۆڕشی پیشەسازی" و پەیدا بوون و گەشەی چینی کرێکاران و بەرز بوونەوەی ئاستی رۆشنبیری و سیاسی جەماوەر کاری گرنگی کردۆتە سەر پەیدابوونی کۆڕ و کۆمەڵانی دیموکراسی خواز و شەقاوی گرنگ لەم بارەیەوە، بەڵام تا سەرەتای چەرخی بیستەم دیموکراسی بە جۆری کامڵی سەرپێ نەکوتبوو، چونکە تا ساڵی ۱۸٦۷یش چینی کرێکاران لە ئینگلتەرا مافی هەڵبژاردن و خۆ هەڵبژاردنیان نەبووە و ژنان تەنها لە ساڵی(۱۹۱۸)ەوە ئەم مافەیان چنگ کەوتووە ...

دیارە "دیموکراسی"ش، وەک هەر زاراوەیەکی دیکەی ئایدۆلۆجی و سیاسی و کۆمەڵایەتی و پەیوەندی داریە ژیانی کۆمەڵایەتی مرۆڤەوە، سنوور و نەخشە و ئەندازە و چەندایەتی و چۆنایەتی دروست و گردە بڕ دیاری نەکراوە و هەموان بە پێ یەک پێودانگ هەڵی ناسەنگێنن و نایسەلمێنن .. بۆیە چەندین بۆرژوا چوون و تەعریف و دیاری کردنی شێوە و جۆر و ئەندازەی هەیە، کە هەر یەکەیان لە بنەمای فیکری و هەڵکەوتی کۆمەڵایەتی و چەشمەندازی سیاسی و فەلسەفیانەوە هەڵچوە. بەس بە شێوەیەکی گشتی سێ جور، یان ناوەڕۆک دەدرێت بە "دیموکراسی»:

یەکەمیان – هەلی چوون یەک خستنە بەردەم ئەندامانی کۆمەڵگە بۆرژوا بەشداری لە ئازادی و پێویستیەکان و ئەرکە کۆمەڵایەتییەکان.د

دووەمیان – بەشداری ئازادانەی تاکەکانی کۆمەڵ لەو مەسەلانەدا کە پەیوەندیدارن بە ئازادیەکانی تاک و گوزەرانی کۆمەڵایەتییەوە.

سێیەمیان – بەشداری ئازادانەی "راستەوخۆ یان ناڕاستەوخۆی" تاکەکانی کۆمەڵگە لە بوارە گرنگەکانی کار و باری سیاسیدا.

لە سەرتاسەری مێژووشدا ئەم ووشەیە لەو پەڕی فراوانی تا ئەم پەڕی رووگەشی و تەسکی بە خۆیەوە دیتووە و ئیمڕۆکە تەنها لە قەوارەی ماناو ناوەڕۆکە سیاسیەکەیدا نەماوەتەوە و رووکانی (دیموکراسی کۆمەڵایەتی) و (دیموکراسی ئابوری)یش هاتونەتە بەرکار و بێ ئەمانە دیموکراسی تەنها سەرپۆشێکی رواڵەتی چەوساندنەوەی مرۆڤە و بەس.

دیموکراسی سیاسیش بە مانای دەسەڵات و حوکمرانی زۆر بە سەرکەمایەتیدا، بە مانای دەسەڵاتی نیوە و سڵاوێکی بەشدارانی هەڵبژاردن و دەنگ دەرانە .. (براهام لینکولن)ی سەر کۆماری مرۆڤ دۆستی بە ناوبانگی ئەمەریکایی دیموکراسی سیاسی بە (دەسەڵاتی گەل، بە دەستی گەل بۆگەڵ) تەعریف کردوە.فەلسەفەی پێشکەوتووی دیموکراسی ئەوەیە کە مرۆڤ بە شایستە و لێ هاتوو دەزانی بۆرژوا خۆبەڕیەوە بردن و کاری دەوڵەت گرتنە دەست .. دەوڵەت بە پەیدابوونی خوازی مرۆ دەزانێ .. واتە قەدر لێنانی مرۆڤ وەکو باڵاترین عاملی ئیجابی ژیان و بوون .

دیموکراسی سیاسی دوو رێچکەو بۆچوونی تایبەتی و دوو لەیەکی هەیە :

١- سەپاندنی بێ چەند و چوون و "مطلق"ی خوازی زۆربە و مل کەچی هەموان لە بەرابەریا.

٢ – بەشداری ئازادانەی هەموو تاکەکانی کۆمەڵ بۆ دیاردان و دەرخستنی رای زۆربە، لە گەڵ پێویستی ی مل دانی کەمایەتی بۆ زۆربەشدا، دەبێ ماف و ئازادی کەمایەتی بپاریزری و رێگەی بدرێت بەرێ و شوێنی بە جی خۆی بکاتە زۆربە ..

رێچکەی یەکەم زۆر جاران لە خۆ سەپاندنی "پارت"ێک کە خۆی بە پێشرەو و نوێنەری چینێک دا دەنی و خوازی خۆی دەبێتە یاساودەستووری "مطلق" پەیدا دەبێت ئەو رژێمانەی "تاک حیزب"ین و حیزبەکە دەکەنە دەم راستی چینێک و چینەکەش "بدیل"ی هەموو گەلە، کە دیکتاتۆرێتێکی بە حورمەتی لێوە پەیدا دەبێت بەر ئەم ناوەڕۆکە دەکەون، کە تەنها لە رواڵەتدا دیموکراسین ئەگینا دوورن لە گیان و ناوەڕۆک و مانای دیموکراسیەتەوە .. هەمیشە بە ناوی (گەل)و "بەرژەوەندی گشتی" و خوازی "جەماوەر" فرزە لە ناحەزان و پێرەو نەکەرانیان دەبرن.

رێچکەی دووەم – چەسپاندنی راو هەڵوێستی زۆربەیە لە کۆمەڵدا لە شێوەی مل کەچی هەموان(بە زۆربە و کەمایەتیەوە) بۆ دەستوور و یاسای قەراردار و مافی دەنگ دانی نهێنی و ئازادیی کەمایەتی لە سنووری دەستوور و یاسادا و رێگە دان بە چەند حیزبی (ژیانی سیاسی و فرە حیزبی) و مەبدەئی لێپرسینەوە و پاراستنی هەموو ئازادیە بنەڕەتیەکانی مرۆڤ.

ئەگەر چیسەرەتا دیموکراسی لە هەناوی رژێمی سەرمایەداری ئەوروپاوە لە سەدەکانی هەفدە و هەژدە دا رسکاوە و زۆر گرێ بەند و ئەهوقەدی "ئازادی مولکایەتی تایبەتی" بووە و ماناکەی رووبەکی سەلماندنی ئەو ئازادیە ئابووریە بووە .. بەلام پاش ئەوەی سەرمایەداری پێی نایە قۆناغی کامل بوون و چەوساندنەوە و جیاوازی چینایەتی و زولمی کۆمەلایەتی لێ کەوتەوە .. بەرە بەرە بیر و ئەندێشەی سۆشیالیزمانە سەریان هەلداو لە باری چەوساندنەوە و زولمی کۆمەلایەتی بە دەنگ هاتن .. مەسەلەی "ئازادی مولکایەتی تایبەتی" و سەربەستی تاکایەتی و "چ دەکا با بکا" کە لە سەرەتاوە پێویست بوون و بۆ هەلتەکاندنی باری "دەرەبەگایەتی" کۆمەلگە – لە بنەڕەتی مانا و مەبەستی دیموکراسی دوورکەوتەوە و خۆی بوو هۆی – شاراوەی – لە بەین بردنی ئازادیەکانی مرۆڤ و پوکاندنەوەی دیموکراسی، بۆیە ئەوە هاتە پێش کە تا تاکەکنی کۆمەلگە لە رووی دارایی و ئابووری و گوزەرانەوە چوون یەک نەبن، مەسەلەی دیموکراسی هەر ناو وقەوهرەیەکی رووت و سەرپۆشی چەوساندنەوە دەبێت ...

لەسەرێکی دیکەشەوە بنەبرکردنی "مولکایەتی" و دەستکێشانی دەولەت بە سەر سەر لە بەری ژیانی ئابووریدا و هیچ دەرفەت و مەودا نەهێشتنەوە بۆ چالاکی تایبەتی مرۆڤ، خۆی لە خۆیدا سەرنگوم کردنی "دیموکراسیە سیاسی"یەکەشە و لە زەمینەی وادا دیموکراس هەلناستێت ..

بەلام باری ئیمرۆ کۆمەلگە مرۆڤایەتی ئەو واقعە هێناوەتە پێش کە نە ئەم و نە ئەو .. نە "دیموکراسی سیاسی" رووت و نە خواز کوشتنی یەکجاری مرۆڤ .. بۆیە دیموکراسی سیاسی راستەقینەی گونجاوی ئیمرۆ، لە مانا سەرەتا و پێشینەکەی لە بەر یەک کێشراوەتەوە و مانای (فرسەتی چوون یەکی لە هەموو بوارەکانی چالاکی مرۆڤ)ی بە خووەگرتووە، کە تا سنووری خۆش گوزەرانی گشتی و پشکی هەموان لە سامان و دارایی کۆمەلگە و پێویستی و مافی هەموان لە (خوێندن و گوزەران و دەسەلات و را)دا دەگرێتەوە .. کە بە لەناوبردنی نابەرابەری و لێک نەچوون و نەبوونی هەلی چوون یەکی پەیدا بوو لە "هەلکەوتی کۆمەلایەتی و دارایی و دەسەلات و رەگەز و ئاین و ..هتد).

دیموکراسی سیاسیش بە دوو رێگە جێ بە جێ دەکرێت :

١ – راستەوخۆ، کە دەنگ وەرگرتنی هەموانە لە گشت پرسدا جا لە بوارە گرنگ و مەسەلە بنەرەتیەکانی کۆمەلایەتیدا یان لە هەموو سیاسەتی گشتیدا، کە لە "کانتون"ەکانی سویسرا ئیمرۆ پیرەو دەکرێت و لە هەندێ ولاتی دیکەش گشت پرس بۆ یاسا گشتیەکان هەیە.

٢ – ناراستوخۆ، که به هۆی ئەو نوێنەرانەوه دەبێت که گەل بۆ "ئەنجومەنی گەل" یان پەڕلەمان، یان پیران و یان به تێکەڵاوی هەڵیان دەبژێرێ، که له زۆربەی وڵاته دیموکراسی ئاڕاستەکەر – الديموقراطيه الموجهه "دا رووکەشی دیموکراسی پارێزراوه، ئەمەش گوایه له بەر بار و هەل و مەرجی تایبەتی ئەو گەلانەیە که هێشتا نەگەیشتوونەته ئاستی کامڵ بوون و به کارهێنانی خود به خودێ دیموکراسی ------- تێ خوێندنەوەی باری کۆمەڵایەتی و گەشەی کۆمەڵگەکان، وەک له ئەندەنوسیا و پاکستاندا هەن ..

له ئاسیادا ئەو وڵاتانەی ناوی "دەوڵەتانی دیموکراسی هەڵدەگرن له پەنجەی دەستێک کەمترن، که لەوانه هیندستان و ژاپۆن و سیلانه ..

مەسەلەی دیموکراسیش وەک هەر بارێکی کۆمەڵایەتی تر، گرنگ و مەبەست جەوهەری و شێوه و جۆری بەکارهێنان و پیادەکردنی گیانی دیموکراسیانەیه .. ئەگینا زۆر وڵات به ناوی – گەل و چین و جەماوەرەوه – دیموکراتیەت پێزه و دەکەن که هیچ دیکتاتۆریەک پەی پێ نەبردووه

له کەلەپووری شۆڕشگێڕیمان دا

فریودرام

کوردی مەردم بە زەند و بەندهاسان نەدەکەوتمە کەمەند
دوبەرەکی هێزی بردمشێخ چەک و نینۆکی کردم
مەلای پیس دەستی گرێ دامبۆ ناو زەلکاوی فڕێ دام
ئەنجا هێزی ئیستعماری پای پێدا دام بە یەکجاری
نوقمی قوڕی دیلی کردم دزی گەلان روزی بردم
لەناو بەرگی شارستانی بەناو ئینسانی نەم زانی
کوللو کەوتە دەغڵ و دانمهەر بەخۆم بردی تالآنم
چەند زۆڵە کوردێکی زل کرد گرێی ناموسیان بۆ شل کرد
بەچەند قوشێکسازی کردنهەرچەندی ویستی لێی بردن

*****

زمانم لێ داگیر کرا مێشک و دڵم، خورا، برا
خوێنیان مژیم،گۆشتیان خواردم ئێسکیان بە سەیان سپاردم
لای تورکە نیوەی کەلاکمعەجەم بەربوونە لولاکم
عارەبیش بەشی خۆی دەوێقاپێک لێر، قەپێک لەوێ
هەر لە یەک سەعات و یەک دەم عەرەبم تورکیشم و عەجەم
پێم دەڵێن: تورکی کێوانی یان لە قەحتان و شەیتانی
یەک دەڵێ: مێژوومان یەکە ئەگەر بشت خۆم دەنگ مەکە

*****

بەڵام بەهەزار هێندە دەردنامرم ،سەریان داوە لە بەرد
من بەبانیپاڵ نەمردم جەنگیزخان قڕینەکردم
سەلیبی چۆن، مردگەزەنفۆنکورد بەزیادەوە هەروەک خۆن
شا عەباس لە بنەی نەهێنام تۆزی بەبا بۆ من هەر مام
بە شێر نەخورام.. دیلە ڕێویدەم خوا؟! های بە کلکی خێوی
گەل خوردن گەلێ گرانە نایبا ڕیخۆڵەی ئەمانە
سەد ساڵ جۆرابم ،خورابم قورسم هەرگیز هەزم نابم
پارووێکم :جیڕ و دڕکاویکێ بم خوا دەبڕم هەناوی
لە چاویانڕا سەر دەردێنمهەتا سەر هەروا نامێنم

بەرخ هەر بن سەوە نابێڕۆژێک دێ شاخی پەیدا بێ
زەوی دەگۆڕێ و دەگەڕێ هەردەم دێنێتە ڕوو پەڕێ
لەو چەرخ و خۆڵ و گەڕانەسوڕێکیشبەشی کوردانە
بەرەو منیش دەخولێتەوە نۆرە گورزی مەش دێتەوە

*****

هاکا دێت منیش ڕاپەڕیم خوڕیم، گوڕیم، چڕیم ،دڕیم
سەپاب و پاڵەی دڵ پۆڵالە شار و لادێ،لە چۆڵا
کوتک لەسەرشان،داس بەدەس دەبێتە شۆڕش گێڕ هەر کەس
خۆ وەشێرن خوێڕی و قزەبمرێ هەرچی حیز و دزە
چەک لە چنگ زۆردار دەردێنم نق بکا سەری دەشکێنم
زۆڵە کوردی بێ ئابڕو دەنێمە سەر هوڕەی بەڕو
ڕووی گوندی خۆران ڕەش دەکەم ئاو و زەریام دابەش دەکەم
لە کیژ و لاوی جوتێران پاڵەوانی نەوەی شێران
هێزی کوردستان پێک دێنمتۆڵە لە دوژمن دەستێنم
بگا و مەگۆش،گێڵدم،ئویلدمیا یوممە تێ ناگەم کوردم
کێ خواردومی دەڕشێتەوەکێ لێی دام لێی دەدرێتەوە
لە گوریان کرێاری پۆستمبۆبی زۆریان یار و دۆستم
ئەویش بێ بەش بوون وەکو من ئەویش خوێنی مژتون دوژمن
دوژمنی گەورە ئیستیعمار ڕۆژهەڵات کوژەی شینەمار
مەردم خۆرەی چەرمو چەومبێ بەش لە شورەیی و شەرم
لەگەڵ تورک و عارەبی چاکگەلی ئێرانی باش و پاک
دەست لە قەدی یەک وەردەنێین ڕیشەی ئیستعمار دەردێنین
حەزیای خوێنمژی هەژارانبە گەل دەکەین بەردە باران
دەروگوێی بەداس بە چەکوشدەبڕن دەجنن چ کوڕ چ کچ
ڕێ نادەین خەونیش ببینی کە زل بۆ لەسەر زەمینی
لێی حەرام دەکەین ئەو خەوە مەرگی سەگی هار چل شەوە
پشت بەکام هێزی دەسپێرێ کوێ ماوە خۆی لێ وەشێرێ؟
کوودەڵەی دەلەسە و چەرچیل ئێمە دەیان گرین بە دیل
وەک گیسکی مس لە بەهارابن کلکیاندەکەین بە دارا
نیشتمانمان دەکەین بژار خوێن مژ دەبڕین لەسەر هەژار

******

ئاڵای سێ ڕەنگی ڕەنگینم لە پۆپەی بەرزان دەبینم
دەلەرێ و دەشەکێتەوە دەردم سارێژ دەبێتەوە
برین لە گیانم نامێنێ..دەم و دەست گۆشتەزون دێنێ
ئەودەم بە کوێری نەیارانگشت خاکەلێوەی بەهاران
بۆ جێژنی ڕزگاری و سەرساڵ کیژۆڵەی کورد و کوڕ و کاڵ
باڵا بەرزان و چاو مەستاندێن لە هەموو لای کوردستان

❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊

قەومی کورد

قەومی کورد ئیسپاتی کرد بۆ عالەمی سەر ڕووی زەمین
میللەتێکی قارەمانن هەر ئەبێ سەربەست بژین
میللەتێ لاوی لە ڕێگەی سەربەخۆیی نیشتمان
بێتە بەر سێدارە بێ ترس و دەم بەخەندە و پێکەنین
قەومی وا نامرێ ،ئەژی با دوژمنی هەر شەق بەرێ
ساحێبی ڕۆڵەی نەبەردە، خاوەنی عەزمی مەتین
ئەو کەسەی گیانی لە ڕێگای نیشتمانا بەخت ئەکا
پێی مەڵێن مردوو،شەهیدە وا لە فیردەوسی بەرین
لاوی کورد مەردە لە مردن قەتعی یەن باکی نی یە
پەندی پێشینان ڕاستە (بەرخی نێر بۆ سەربڕین)
وا وەتەن دیسان بە مەحزوونی ئەڵێ: ئەی لاوەکان
بۆچی وا مات و مەلولن بەسیەتی شین و گرین
ڕۆژی تێکۆشانە سا دەی هیمەتی تاکو زووە
بە شکو لەم حاڵە نەجاتمان بێ و لە دیلی دەربچین
گەرچی هەندێ کەس خەریکن وورگ و گیرفان پڕ ئەکەن
شەو بەبێ خەم سەر ئەنێنە سەر سەرین،هەر سەرسەرین
پیاو ئەبێ دایم خەمی قەوم و وولاتی خۆی هەبێ
ئەو کەسانەی بێ خەمن حاشا نەوەی ئەم خاکە نین

❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊

ماڵاوا...
مەتەڵ

لە ئەفسانەی کوردەواریدا دەڵێن: کە جنۆکە شایی و گۆبەند دەگێڕن،ئەگەر ئادەمییەکیان تێکەوت بە هەمووان ئامۆژگاری دەکەن کە (ئەوەی لە دڵیایەتی نەیخاتە زاری و نەیدرکێنێ)،چونکە ئەگەر ئەو ئادەمیە ؟بسماللە؟ بکات شاییەکەیان لێ تێک دەچێ و بەو ؟بسماللە؟ یە دەڕەوێنەوە!! جا ئەوەی ئەهلی زەوق و ئەوە دنیا بدات بەمە دنیا ،کڕ دەبێت و لەژێر سایەی ئەو کڕبوونسیەیدا تەڕە دەماغی خۆی بەو گۆبەندە پاراو دەکات.. ئەوەش دوژمنی جنۆکان بێت و پیاوی خودا ئەوا گۆبەندەکەیان لێ تێک دەدات..

ئەمە ئەفسانەیە و ئەگەر لەبار و بابی گاڵتە و توڕەهاتدا نەگیردرێتەوە و سەری بۆ نەلەقێندرێ،دەبێتە گەوجێتی و خاوەکەشی گاڵتەجاڕی نێو خەڵکی..کەچی لەمە سەیروسەمەرەتر و ئەفسانەتر،لەژێر چارشێو و بەهانەی «سیاسەت و تاکتیک و عیلمانیەت و عەقل و عیرفاندا» لە جیهان/عالەمی سیاسەتی کوردەواریدا و بەدرێژایی نیوسەدە لە کوردستاندا بازاڕی گەرمە و هەڵپەڕکێ «شەیتانۆکەی» بەدەورەوە دەگێڕدرێت.. خۆ ئەگەر خێرخوایەک ووشەی «ب» ی لەدەم دەرچێ،خێرا سەرینی دەنێنە سەر دەمی و خەفەی دەکەن نەبادا «سماللە» کەی بڵێ و گۆبەندەکە تێک بچێت.

خەڵکینە، نەتەوەیەکی بیست و پێنج ملیۆنی داگیرکراوی چەوساوەی خاوەن) نیشتمان و زمان و مێژوو و داب و دەستووری) هاوبەش،کە بە درێژایی هەزاران ساڵ لە خاک و مەفتەنی خۆیدا لەبەردەم سەدان هێرش و پەلاماری داگیرکەراندا خۆی ڕاگرتووە. بۆ دەبێ کەسێکی دیکە خۆی بکاتە خاوەنی و سەروماڵ و شەرەفی خۆڕایی بکات؟. بۆ دەبێ ماڵەکەی وەکو بەشەمیراتی بەسەر چوار دەوڵەتی داگیرکەردا وەبەخشرێ؟. بۆ دەبێ لەدوا نیوەی چەرخی بیستەمدا ،لە وەڵامی بچوکترین مافی مرۆڤانە و نەتەوایەتیدا بە ئاگر و ئاسن سەرکوت کرێ؟.بۆ دەبێفشەمافێکی وەک ؟ئۆتۆنۆمی و خود گەردانی» چارەکە سەدەیەک بجەنگێ؟.

بە کورتی و کرمانجی چونکە:

ـ ئەگەر خۆمان بەداگیرکراو بزانین،دەبێ داوامان وەدەرنانی داگیرکەر بێت.. نەک خێر پێکردن!.

- ئەگەر نەتەوە بین.. دەبێ وەک هەر نەتەوەیەکی دیکە خەباتمان بۆ کیانی سیاسی سەربەخۆ و دەوڵەت بێ! نەک سازش/ مساومەکردن و فشەماف!.
- ئەگەر برا بین، ئەمە برایەتی نییە و زۆرداریە و ناهەقی.. ئەگەر بەشێکیش بین لەو داگیرکەرانە.. نەک» خودگەردانی و حوکمی زاتی» چ پێویست ناکات..) یەکێتی نیشتمانەکە!!) دەکەوێتە مەترسییەوە!.
- ئەگەر خوازی جەماوەرەکە و خواستی مێژووش بەرچاوگرین، ئەوا دەبێ (ئازاد و سەربەخۆ و یەکگرتوو)بین، نەک وێرای ووتنی «بسمالله»ی کوردایەتیمان نەبێت!.

ئەمە بووە مەتەڵ...

دەبڵێن: بەناوی کورد و بەهەقی کورد و بۆ کورد دەمانەوێ: وەکو ئێوەی داگیرکەرخاوەنی خۆمان بین..و (دەوڵەتی دیموکراتی کوردستان) دابمەزرێ!.

چەند ساڵە ئەمەمان بووتایە..ئەو گۆبەندەی لەسەر لاشەی کورد دەکرێت تێک دەچوو و دەبڕایەوە...

ئێستاش تا بە هەمووان بۆ (کوردستانێکی ئازاد و گەلێکی یەکسان) هەوڵ نەدەین و ڕەپ و ڕاست خوازی «مافی دیاری کردنی چارەنووس» نەگرینە بەر،ئەم شانۆ گاڵتەجارە هەر بەردەوام دەبێت وەکو کورتانی(جەجاڵ»دەجاڵ») بە نوکە قەڵەمێکی داگیرکەرەکە هەڵدەتەقێتەوە.. دەک زراوی ئەوش چێ ناوێرێ بڵێ: نەتەوەم و «دەوڵەت»م گەرەکە!!.